

HÍRLEVÉL

2018. XVIII. évfolyam 10. szám

2018. OKTÓBER

HÚSMARHA SZEMINÁRIUM

4.
oldalTEJTERMELÉS-ELLENŐRZÉSI
MÓDSZEREK12.
oldalAMIT A CIROKRÓL TUDNI
ÉRDEMES...24.
oldal

PTBC (JOHNE-BETEGSÉG) II.

16.
oldalAZ ELŐKÉSZÍTŐ KALCIUM- ÉS
FOSZFORELLÁTÁSA II.28.
oldal**ÁLLATTENYÉSZTÉSI
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.**2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
Tel.: +36 28 515 540 | Fax: +36 28 515 550
E-mail: atkft@atkft.hu | www.atkft.hu

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.
KIADVÁNYA

2100 Gödöllő,
Dózsa György út 58.
Telefon: 06-28-515-540
Fax: 06-28-515-550
E-mail: atkft@atkft.hu
Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rácz Henriett
06-20/329-5227
racz.henriett@atkft.hu

Szerkesztő asszisztens:

Szűcs Krisztina

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László
Dr. Kenéz Árpád
Dr. Monostori Attila
Dr. Orosz Szilvia
Dr. Ózsvári László
Rácz Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Lebonyolítás:

LittleShark Marketing Kft.

Nyomás:

Vármédia Print Kft.
www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	3
HÚSMARHA SZEMINÁRIUM	4
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	8
TEJTERMELÉS-ELLENŐRZÉS Javasolt tejtermelés-ellenőrzési módszerek ismertetése (Szabó András)	12
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS A szarvasmarhák paratuberkulózisa (Johné-betegség) II. Mentesítési törekvések (Dr. Monostori Attila, dr. Dégen László)	16
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	18
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	19
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	19
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	20
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	20
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	22
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA A cirok jelentősége a hazai szarvasmarha ágazatban I. (Dr. Orosz Szilvia)	24
NEMZETKÖZI SZAKÍRÓK TOLLÁBÓL Az ellés előtti CA- és P-ellátás II. A szárazonállálló és előkészítő időszakban alkalmazott kalcium- és foszforkiegészítés hatása az ellést követő kalcium- és foszfor- szintekre tehenben Zeolit-A etetése mellett (Dr. Orosz Szilvia)	28
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV Szarvasmarha ábrázolások a magyar pásztorművészetben II. (Dr. Kenéz Árpád)	32
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	38

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Partnereink!

Örömmel jelentjük be, hogy a Szarvasmarha-ágazati Szeminárium egy új elemmel bővül a jövőben. A rendezvénysorozat keretén belül 2019-ben megrendezzük a **Húsmarha Szemináriumot**.

A rendezvény továbbképzés jellegű, technológia- és gyakorlatorientált, ezért elsősorban gyakorló szakembereket várunk. A tematikát úgy állítottuk össze, hogy az alapfokú végzettségtől a felsőfokú végzettségig mindenki kapjon hasznosítható információkat a nap folyamán. Természetesen a rendezvény mindenki számára nyitott, külön várjuk az agrárhallgatókat közép- és felsőfokú szakképzésből egyaránt.

A rendezvény egy napos lesz, és Gödöllőn, 2019. február 5-én kerül megrendezésre a Szent István Egyetem Tudástranszfer Központjában. Reméljük, méltó helyen tudjuk fogadni majd vendégeinket. A helyszín autentikus jellegét nem csak az adja, hogy az agráregyetem területén lesz a rendezvény, de az is, hogy a konferenciatermet adó épület a Gépmúzeummal közös területen van. Így a szünetekben akár a régi mezőgazdasági gépek is megtekinthetők. Régi cséplőgép...gőzgép...eke.

Miért vágjuk egy olyan fába a fejszénket, ami nem a mi szakterületünk? Hiszen az ÁT Kft. elsősorban tejelő tehenre szakosodott az elmúlt évtizedekben. Ennek számos oka van. Az egyik, hogy igényt látunk egy kifejezetten gyakorlatorientált továbbképzésre a húsmarhatartás területén, ami jelenleg hiány. A másik, hogy a tejelő ágazatnak szervezett szemináriumok révén rendelkezünk már annyi konferenciaszervezési tapasztalattal, hogy bele merjünk vágni egy ilyen rendezvény megszervezésébe, ami lehetővé teszi a tudástranszfert, az információk áramlását különböző tudásszinteken. Fontos, hogy ez nem konferencia lesz, hanem továbbképzés gyakorló szakemberek részére. A tudományos konferenciáknak más a feladata, ott magasabb szintű információ-átadás zajlik. A harmadik ok, hogy számos tejelő tehenészetnek van húsmarha állománya, így van némi átfedés a két látogatói kör között.

Ezért belevágunk, és reméljük, hogy a potenciális látogatók valódi látogatóink lesznek, és igazolják a rendezvény létjogosultságát. Várunk minden húsmarha iránt érdeklődőt szeretettel!

Üdvözlettel,
Kövesdi Zsolt
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

MEGHÍVÓ

HÚSMARHA SZEMINÁRIUMRA

2019. FEBRUÁR 5. (KEDD)

TUDÁSTRANSZFER-KÖZPONT (MEZŐGAZDASÁGI GÉPMÚZEUM)

GÖDÖLLŐ, SZENTGYÖRGYI ALBERT U. 4.

A rendezvény továbbképzés jellegű, technológia- és gyakorlatorientált, ezért elsősorban gyakorló szakembereket várunk. A tematikát úgy állítottuk össze, hogy az alapfokú végzettségtől a felsőfokú végzettségig mindenki kapjon hasznosítható információkat a nap folyamán. Természetesen a rendezvény mindenki számára nyitott, külön köszöntjük az agrárhallgatókat a közép- és felsőfokú szakképzésből egyaránt.

9.50-10.00 A szeminárium megnyitója

Kövesdi Zsolt (ÁT Kft., ügyvezető igazgató)

Dr. Orosz Szilvia (ÁT Kft., Takarmányanalitikai Laboratórium, igazgató)

Mozsgai József (Mozsi Major, tulajdonos)

10.00-10.30 Szelíden

(A felnevelés módszerének hatása a viselkedésre és annak gazdasági hasznára)

Mozsgai József (Mozsi Major, tulajdonos)

11.00-11.30 Jó étvággal

(Nedves melléktermékekre alapozott takarmányozás a húsmarhatartásban)

Dobos Ferenc (Delacar Feed Kft. ügyvezető)

12.00-12.30 Külcsín

(Küllemi bírálat a gyakorlatban. Hogyan válogassunk?)

Szűcs Márton (Limousin és Blonde d'Aquitaine Tenyésztő Egyesület, ügyvezető)

13.00-14.00 Ebéd

14.00-14.30 Legelőgazdálkodás okosan

(A legelő szakszerű karbantartása)

Dr. Tasi Julianna

Szent István Egyetem, Állattenyésztés-Tudományi Intézet (ÁTTI), Gyepgazdálkodás, egyetemi docens

15.00-15.30 A karámtól a hamburgerig

(Egy hazai vállalkozás története. Profizmus az értékesítésben)

Porkert Krisztián (NPK Charolais Farm Szarvasmarhatenyésztő és Kereskedelmi Kft., társtulajdonos)

16.00 Zárás

Kövesdi Zsolt, dr. Orosz Szilvia, Mozsgai József

Részvétel:

- A részvétel **előzetes regisztrációhoz** kötött. Részvételi szándékát kérjük **írásban** jelezze az ÁT Kft. honlapjáról (www.atkft.hu) letölthető regisztrációs lapon. **Csak aláírt és lepecsételt regisztrációs lapot tudunk elfogadni! A regisztrációs lapot minden résztvevőre külön kérjük kitölteni.**
- Regisztráció **e-mailben** vagy **postai úton**:
  - E-mailben: ÁT Kft., Rácz Henriett, szeminarium@atkft.hu
  - Postai úton: ÁT Kft., Rácz Henriett, 2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
- A rendezvény akkor kerül megrendezésre, ha a jelentkezők száma eléri a **30 főt**. Amennyiben a rendezvényt el kell halasztani, az addig történt befizetéseket visszautaljuk.

A továbbképzés látogatása **költségtérítéshez kötött**.

- **Jelentkezési határidők és részvételi díjak:**
  - 2018. december 21-ig történő előregisztráció esetén: 15.000 Ft + ÁFA
  - 2019. január 25-ig történő regisztráció esetén: 18.000 Ft + ÁFA
- **Költségtérítés módja:** számla ellenében átutalással a rendezvényt megelőzően.

További információ: Rácz Henriett (+36 20 329-5227, szeminarium@atkft.hu), www.atkft.hu

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL

1. TÁBLÁZAT: A TERMELÉS-ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNY JELLEMZŐI ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK SZERINT (2018. OKTÓBER)

Az ellenőrzés módja	Tenyészeti száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	növekedés	csökkenés
"A" módszer	437	177 487	145 850	4 299 386	29,48	24,22	5 100		5 761
"B" módszer	83	2 070	1 262	24 217	19,19	11,70	79		17

2. TÁBLÁZAT: AZ ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY LÉTSÁMA ÉS TERMELÉSE A 2018. OKTÓBER HAVI ELLENŐRZŐ FEJÉS NAPJÁN (MEGYÉNKÉNT, ÖSSZESEN ÉS ÁTLAGOSAN)

Megye	Tenyészeti száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehen/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	Növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	17	10 035	590	8 208	255 286	31,10	25,44	255	368		-113
Bács - Kiskun	33	6 775	205	5 459	142 763	26,15	21,07	146	253		-107
Békés	36	17 029	473	13 995	391 787	27,99	23,01	469	539		-70
Borsod - Abaúj - Zemplén	20	7 900	395	6 613	193 658	29,28	24,51	247	203		44
Csongrád	21	9 107	434	7 518	228 538	30,40	25,09	260	301		-41
Fejér	22	12 500	568	10 132	299 105	29,52	23,93	307	391		-84
Győr - Moson - Sopron	33	14 882	451	12 532	372 962	29,76	25,06	431	464		-33
Hajdú - Bihar	51	20 686	406	16 976	499 444	29,42	24,14	656	687		-31
Heves	10	3 461	346	2 851	87 906	30,83	25,40	121	117		4
Komárom - Esztergom	9	4 831	537	4 052	143 350	35,38	29,67	181	180		1
Nógrád	8	3 445	431	2 740	77 038	28,12	22,36	97	96		1
Pest	28	11 425	408	9 405	285 537	30,36	24,99	285	390		-105
Somogy	11	6 248	568	5 076	173 501	34,18	27,77	222	248		-26
Szabolcs - Szatmár - Bereg	24	9 098	379	7 397	222 084	30,02	24,41	228	295		-67
Jász - Nagykun - Szolnok	31	12 584	406	10 256	285 575	27,84	22,69	419	385		34
Tolna	31	6 306	203	5 151	137 477	26,69	21,80	144	137		7
Vas	18	7 268	404	6 088	170 915	28,07	23,52	231	219		12
Veszprém	23	10 149	441	8 310	245 712	29,57	24,21	312	364		-52
Zala	11	3 758	342	3 091	86 748	28,06	23,08	89	124		-35
2018. október	437	177 487	406	145 850	4 299 386	29,48	24,22	5 100	5 761		-661
eltérés az előző hónaptól:	0	-661	-2	-1 574	-26 026	0,14	-0,06	182	-795		

3. TÁBLÁZAT: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI MEGOSZLÁSA (2018. OKTÓBER)

Istálló átlag	Száma	Telepek % -os megoszlása	Száma	Tehenek % -os megoszlása
30.1 kg felett	24	5,49	16 919	9,53
25.1 - 30.0 között	97	22,20	63 198	35,61
20.1 - 25.0 között	156	35,70	67 585	38,08
15.1 - 20.0 között	88	20,14	20 297	11,44
10.1 - 15.0 között	57	13,04	8 273	4,66
5.1 - 10.0 között	13	2,97	805	0,45
5.0 kg alatt	2	0,46	410	0,23
Összesen:	437	100,00	177 487	100,00
Istálló átlag: 24,22 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. TÁBLÁZAT: AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSÁMNAÁL (396 ELLENŐRZÖTT TEHÉNNÉL) KEVESEBBET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. OKTÓBER)

Rang-sor	azonosító	Tenyészeti megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	180	151	6 706	44,41	37,25
2	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	401	356	12 921	36,30	32,22
3	1544101	Nagykörűi Haladás Zrt.	Nagykörű	378	325	11 987	36,88	31,71
4	1052221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	315	281	9 729	34,62	30,89
5	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	349	310	10 590	34,16	30,34
6	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyhely	390	344	11 776	34,23	30,19
7	1423821	Jándtej Kft.	Jánd	324	286	9 710	33,95	29,97
8	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kísérleti Ü.	Kaposvár	38	34	1 120	32,94	29,47
9	0362601	Art-Farm Kft.	Szarvas	301	255	8 677	34,03	28,83
10	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	371	299	10 694	35,77	28,82
11	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	386	325	11 000	33,85	28,50
12	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	298	243	8 465	34,83	28,40
13	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	397	352	11 043	31,37	27,82
14	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	193	174	5 293	30,42	27,42
15	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	99	83	2 682	32,31	27,09
16	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	200	172	5 418	31,50	27,09
17	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	328	273	8 861	32,46	27,02
18	1372801	Bakos Gábor	Kaposvár	1	1	27	26,60	26,60
19	0820121	Hajdúdorogi Bocskai Szm.teny. Kft.	Hajdúdorog	396	349	10 520	30,14	26,57
20	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	222	187	5 842	31,24	26,32
21	0780321	Zöld Mező Mg.Term. Szöv.	Kunsziget	245	203	6 440	31,72	26,29
22	0324701	Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft.	Mezőkovácsháza	360	281	9 446	33,61	26,24
23	0302701	Rózsa Major Kft.	Szarvas	321	266	8 409	31,61	26,20
24	0306701	Gyoma-Trade Kft.	Gyomaendrőd	365	312	9 555	30,62	26,18
25	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvár	376	278	9 837	35,39	26,16
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 234	6 140	206 746		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				289	246		33,67	28,58

5. TÁBLÁZAT: LEGALÁBB AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMÚ (396 ÉS TÖBB) ELLENŐRZÖTT TEHENET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. OKTÓBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszám	Fejt tehenlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló- átlag
1	1015421	Komáromi Mg. Zrt.	Komárom	1 241	1 059	42 939	40,55	34,60
2	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 344	1 117	44 232	39,60	32,91
3	0934621	Multiton Kft	Miskolc	662	521	21 688	41,63	32,76
4	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	899	792	29 186	36,85	32,47
5	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	781	678	25 303	37,32	32,40
6	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	868	723	28 018	38,75	32,28
7	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	777	654	24 863	38,02	32,00
8	1366401	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Homokszentgyörgy	732	579	23 390	40,40	31,95
9	0781721	Kisalföldi Mg. ZRt	Nagyszentjános	875	750	27 861	37,15	31,84
10	1249021	Lakto Kft.	Dabas	884	764	28 125	36,81	31,82
11	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	864	692	27 129	39,20	31,40
12	1009021	Mocsai Búzakalász Term. Szolg. Sz.	Mocsa	448	378	13 967	36,95	31,18
13	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 278	1 106	39 708	35,90	31,07
14	1004021	Solum Zrt.	Komárom	759	623	23 441	37,63	30,88
15	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	499	433	15 371	35,50	30,80
16	0301821	Körös 2000 Kft.	Újiráz	610	520	18 753	36,06	30,74
17	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	546	459	16 612	36,19	30,43
18	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	839	701	25 499	36,37	30,39
19	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági ZRt	Nagyszentjános	1 092	936	32 646	34,88	29,90
20	1921921	Miklósai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfa	573	495	17 066	34,48	29,78
21	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	612	502	18 123	36,10	29,61
22	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 105	1 762	62 110	35,25	29,51
23	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	652	579	19 237	33,22	29,50
24	1525001	Alattányi Tejtermelő Kft.	Alattány	467	394	13 756	34,91	29,46
25	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsok	1 726	1 373	50 723	36,94	29,39
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				22 133	18 590	689 748		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				885	744		37,10	31,16

6. TÁBLÁZAT: AZ 1000 ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉL TÖBBET TARTÓ TENYÉSZETEK ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. OKTÓBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1	1015421	Komáromi Mg. Zrt.	Komárom	1 241	1 059	42 939	40,55	34,60
2	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 344	1 117	44 232	39,60	32,91
3	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 278	1 106	39 708	35,90	31,07
4	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági ZRt	Nagyszentjános	1 092	936	32 646	34,88	29,90
5	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 105	1 762	62 110	35,25	29,51
6	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsok	1 726	1 373	50 723	36,94	29,39
7	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csipőtelek	2 909	2 520	84 912	33,70	29,19
8	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	1 984	1 618	57 643	35,63	29,05
9	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 098	942	31 324	33,25	28,53
10	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1 474	1 236	41 423	33,51	28,10
11	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft	Seregélyes-Elzamajor	1 152	996	32 188	32,32	27,94
12	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	1 019	886	27 999	31,60	27,48
13	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 342	1 115	36 439	32,68	27,15
14	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb	1 868	1 552	50 250	32,38	26,90
15	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1 039	889	27 887	31,37	26,84
16	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i.Kft	Hajdúböszörmény	1 802	1 500	47 610	31,74	26,42
17	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1 244	999	32 233	32,27	25,91
18	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 586	1 270	40 932	32,23	25,81
19	0300321	Nemzeti Ménesbirtok ésTang. Zrt.	Mezőhegyes	1 109	885	28 209	31,87	25,44
20	1915621	Taxbi Kft	Hottó	1 016	855	25554	29,89	25,15
21	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	2 128	1 688	53067	31,44	24,94
22	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 086	888	26549	29,90	24,45
23	1504401	Jászapáti 2000.Mg.Zrt.	Jászapáti	1 239	1 021	29902	29,29	24,13
24	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászládány	1 033	889	24845	27,95	24,05
25	0810521	Nagisz-Tej Kft.	Nádudvar	1 011	894	23857	26,69	23,60
26	0650101	Protrag-Agrárcentrum Kft	Ráckeresztúr	1 213	967	28153	29,11	23,21
27	0700926	Inicia Zrt.	Ikény	1 116	862	25502	29,58	22,85
28	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 162	953	24812	26,04	21,35
29	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1 159	909	21424	23,57	18,48
30	1538422	Alcsiszigeti Mg. Zrt.	Mezőtúr	1 234	933	15769	16,90	12,78
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				41 809	34 620	1 110 842		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				1 394	1 154		32,09	26,57

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2018. OKTÓBER)

7.1. TÁBLÁZAT: BARANYA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	781	678	25 303	37,32	32,40
2.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	499	433	15 371	35,50	30,80
3.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csipótelek	2 909	2 520	84 912	33,70	29,19
4.	0116321	Borjádi Mg.Term. Ker. és Szolg. Zrt.	Borjád	421	367	12 207	33,26	28,99
5.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	376	278	9 837	35,39	26,16
6.	0117721	Makrom Kft.	Mágocs	423	353	10 868	30,79	25,69
7.	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	297	249	6 975	28,01	23,48
8.	0112721	Margittasziget 92 Kft.	Újmohács	686	573	15 871	27,70	23,14
9.	0111021	Geresdlaki Mg. Zrt.	Geresdlak	387	316	8 895	28,15	22,98
10.	0104802	Belvárdgyulai Mg. Zrt.	Berkesd	477	358	10 943	30,57	22,94
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				7 256	6 125	201 181		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				726	613		32,85	27,73

7.2. TÁBLÁZAT: BÁCS - KISKUN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpár	482	395	13 573	34,36	28,16
2.	0200901	Dávodi Augustus 20. Zrt.	Dávod	894	743	24 931	33,56	27,89
3.	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	450	389	11 578	29,76	25,73
4.	0222501	Dózsa Mg. Zrt.	Tass	843	661	20 273	30,67	24,05
5.	0206421	Katymári Mezőgazdasági Zrt.	Katymár	211	184	4 688	25,48	22,22
6.	0217721	Kiskun Farm Kft	Kiskunfélegyháza	442	379	9 553	25,21	21,61
7.	0212001	Kék Duna Mg. Szöv.	Fajsz	261	217	5 537	25,51	21,21
8.	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpár	99	83	2 099	25,29	21,20
9.	0202121	Bácsbokodi Aranykálász Zrt.	Bácsbokod	322	261	6 548	25,09	20,33
10.	0201601	AM ASZK.Mg-i Szgimn. Szisk. és Koll.	Jánoshalma	35	25	683	27,31	19,51
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				4 039	3 337	99 463		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				404	334		29,81	24,63

7.3. TÁBLÁZAT: BÉKÉS MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0301821	Kőrös 2000 Kft.	Szeghalom	610	520	18 753	36,06	30,74
2.	0362601	Art-Farm Kft	Csabacsüd	301	255	8 677	34,03	28,83
3.	0300526	For Milk Kft.	Telekgerendás	651	566	18 588	32,84	28,55
4.	0321301	Zsadányi Malom 97 Kft	Zsadány	553	457	15 666	34,28	28,33
5.	0361624	Laktárius Kft.	Szarvas	408	351	11 154	31,78	27,34
6.	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	200	172	5 418	31,50	27,09
7.	0324701	Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft.	Mezőkovácsháza	360	281	9 446	33,61	26,24
8.	0302701	Rózsás Major Kft.	Szarvas	321	266	8 409	31,61	26,20
9.	0306701	Gyoma-Trade Kft	Gyomaendrőd	365	312	9 555	30,62	26,18
10.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 109	885	28 209	31,87	25,44
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				4 878	4 065	133 875		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				488	407		32,93	27,44

7.4. TÁBLÁZAT: BORSOD - ABAÚJ - ZEMPLÉN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	868	723	28 018	38,75	32,28
2.	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	349	310	10 590	34,16	30,34
3.	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1 039	889	27 887	31,37	26,84
4.	0402921	Szirmaterm Kft.	Harsány	701	615	17 862	29,04	25,48
5.	0434121	Ivanics Imréné	Csobaj	46	36	1 167	32,40	25,36
6.	0406621	Dél-borsodi Ágrár Kft.	Gelej	498	411	12 425	30,23	24,95
7.	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	369	309	9 204	29,79	24,94
8.	0416921	Kenézli-Dózsa Mg. Zrt.	Kenézli	700	602	17 305	28,75	24,72
9.	0421521	NARIVO Állatteny. és Növényterm. Kft.	Mezőcsát	823	745	20 070	26,94	24,39
10.	0410321	Tiszamenti Milk Kft	Tiszakeszi	475	385	11 281	29,30	23,75
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 868	5 025	155 809		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				587	503		31,01	26,55

7.5. TÁBLÁZAT: CSONGRÁD MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	401	356	12 921	36,30	32,22
2.	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	612	502	18 123	36,10	29,61
3.	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	798	650	23 105	35,55	28,95
4.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 342	1 115	36 439	32,68	27,15
5.	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	99	83	2 682	32,31	27,09
6.	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	222	187	5 842	31,24	26,32
7.	0540921	Vásárhelyi Róna Mg-i. és Szolg. Kft	Hódmezővásárhely	588	469	15 330	32,69	26,07
8.	0540401	Gorzsai Mg. Zrt.	Hódmezővásárhely	930	771	23 931	31,04	25,73
9.	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	303	252	7 649	30,35	25,25
10.	0580421	Gorzsai Mg. Zrt.	Földeák	459	382	11 231	29,40	24,47
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 754	4 767	157 254		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				575	477		32,99	27,33

7.6. TÁBLÁZAT: FEJÉR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	371	299	10 694	35,77	28,82
2.	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	386	325	11 000	33,85	28,50
3.	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft	Seregélyes-Elzámajor	1 152	996	32 188	32,32	27,94
4.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpuszta	1 868	1 552	50 250	32,38	26,90
5.	0600201	Mezőfalvai Mg.Term.és Szolg. Zrt	Mezőfalva	896	744	24 032	32,30	26,82
6.	0600901	Pálhalmi Agrospeciál Kft.	Pálhalma	859	738	22 955	31,10	26,72
7.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	414	346	10 272	29,69	24,81
8.	0607001	Sereg-Tej Szm.Teny. Kft.	Seregélyes	489	377	12 075	32,03	24,69
9.	0671401	Cseprenkál István	Ráckeresztúr	196	155	4 707	30,37	24,02
10.	0612601	ERIGERON 1949 Kft	Besnyő	209	182	4 991	27,43	23,88
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 840	5 714	183 165		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				684	571		32,06	26,78

7.7. TÁBLÁZAT: GYÖR - MOSON - SOPRON MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	899	792	29 186	36,85	32,47
2.	0781721	Kisalföldi Mg. ZRt	Kapuvár-Miklósmajor	875	750	27 861	37,15	31,84
3.	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági ZRt	Nagyszentjános	1 092	936	32 646	34,88	29,90
4.	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	652	579	19 237	33,22	29,50
5.	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	572	475	16 729	35,22	29,25
6.	0707123	Lajta-Hanság Zrt.	Mosonszolnok	915	750	25 186	33,58	27,53
7.	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	193	174	5 293	30,42	27,42
8.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Rétalap-Balogtag	601	508	16 245	31,98	27,03
9.	0709421	Hidrás Mg.-i és Mg. Szolg. Kft.	Szil	728	627	19 475	31,06	26,75
10.	0780321	Zöld Mező Mg. Term. Szöv.	Kunsziget	245	203	6 440	31,72	26,29
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 772	5 794	198 297		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				677	579		34,22	29,28

7.8. TÁBLÁZAT: HAJDÚ - BIHAR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	777	654	24 863	38,02	32,00
2.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	546	459	16 612	36,19	30,43
3.	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 105	1 762	62 110	35,25	29,51
4.	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	656	518	18 394	35,51	28,04
5.	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	328	273	8 861	32,46	27,02
6.	0846921	Formula-Gp Ker.Term. és Szolg. Kft	Hajdúböszörmény	440	371	11 736	31,63	26,67
7.	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	604	517	16 050	31,04	26,57
8.	0820121	Hajdúdorogi Bocskai Szm.teny. Kft.	Hajdúdorog	396	349	10 520	30,14	26,57
9.	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i.Kft	Hajdúböszörmény	1 802	1 500	47 610	31,74	26,42
10.	0849721	Ádány Nóra	Berettyóújfalú	147	116	3 788	32,65	25,77
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 801	6 519	220 545		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				780	652		33,83	28,27

7.9. TÁBLÁZAT: HEVES MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0934621	Multiton Kft	Sarud	662	521	21 688	41,63	32,76
2.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygyompos	779	660	22 835	34,60	29,31
3.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	420	362	11 845	32,72	28,20
4.	0905321	Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.	Pély	629	531	13 700	25,80	21,78
5.	0927801	Besenyőtelki Agrár Zrt	Besenyőtelek	252	206	5 250	25,48	20,83
6.	0929101	Erdőtelek-2000 Agrár Term. Szolg. Kft	Erdőtelek	143	126	2 901	23,03	20,29
7.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	348	270	7 026	26,02	20,19
8.	0940901	Tarna-Farm 2004 KFT.	Zaránk	45	43	683	15,87	15,17
9.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	135	92	1 516	16,48	11,23
10.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	48	40	463	11,59	9,65
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 461	2 851	87 906		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				346	285		30,83	25,40

7.10. TÁBLÁZAT: KOMÁROM - ESZTERGOM MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1015421	Komáromi Mg.Zrt.	Komárom	1 241	1 059	42 939	40,55	34,60
2.	1009021	Mocsai Búzakalász Term. Szolg. Szöv.	Mocsa	448	378	13 967	36,95	31,18
3.	1052221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	315	281	9 729	34,62	30,89
4.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	759	623	23 441	37,63	30,88
5.	1060001	Állért Kft.	Ete	465	383	13 467	35,16	28,96
6.	1006501	Albers Agrár Bt.	Száksszend	652	569	17 541	30,83	26,90
7.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	580	460	14 192	30,85	24,47
8.	1003002	Ászári Mg.Term.Szolg.és Ért.Zrt.	Ászár	164	139	4 000	28,78	24,39
9.	1002501	Tejút Kft.	Kesztőlcs	207	160	4 073	25,46	19,68
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 831	4 052	143 350		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				537	450		35,38	29,67

7.11. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	2 128	1 688	53 067	31,44	24,94
2.	1151101	Bárány János	Varsány	89	73	1 826	25,02	20,52
3.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekudkert	496	387	10 042	25,95	20,25
4.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	87	75	1 754	23,39	20,17
5.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	138	122	2 738	22,45	19,84
6.	1127301	Cserháthalja Mezőgazdasági Kft.	Cséce	175	157	3 188	20,31	18,22
7.	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	224	175	3 070	17,55	13,71
8.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	108	63	1 351	21,44	12,51
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 445	2 740	77 038		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				431	343		28,12	22,36

7.12 TÁBLÁZAT: PEST MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	884	764	28 125	36,81	31,82
2.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászöld	864	692	27 129	39,20	31,40
3.	1269902	Agro-Taks Kft	Taksony	298	243	8 465	34,83	28,40
4.	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1 474	1 236	41 423	33,51	28,10
5.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	957	839	25 923	30,90	27,09
6.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft	Tura	690	582	17 965	30,87	26,04
7.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1 244	999	32 233	32,27	25,91
8.	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	136	108	3 520	32,59	25,88
9.	1268421	Dunatáj Mg.Kft.	Dömsöd	486	419	12 525	29,89	25,77
10.	1274321	Merész Sándor	Csomád	182	139	4 617	33,22	25,37
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 215	6 021	201 924		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				722	602		33,54	27,99

7.13. TÁBLÁZAT: SOMOGY MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1366401	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Homokszentgyörgy	732	579	23 390	40,40	31,95
2.	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kísér.Ü.	Kaposvár	38	34	1 120	32,94	29,47
3.	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsók	1 726	1 373	50 723	36,94	29,39
4.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	1 984	1 618	57 643	35,63	29,05
5.	1342921	Kapostáj Mg.Term. és Szolg. Zrt.	Zimány	494	402	12 618	31,39	25,54
6.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	556	457	13 429	29,39	24,15
7.	1341721	Agrária Mg. Zrt	Szentgálaskér	341	292	7 521	25,76	22,05
8.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	281	246	5 433	22,08	19,33
9.	1367701	Kaposvári Egyetem Tan. és Kísér.Ü.	Kaposvár	42	30	779	25,96	18,54
10.	1372601	Kreitz Zoltánné	Jákó	53	44	819	18,60	15,44
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 247	5 075	173 474		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				625	508		34,18	27,77

7.14. TÁBLÁZAT: SZABOLCS - SZATMÁR - BEREK MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft	Csaholc	180	151	6 706	44,41	37,25
2.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 344	1 117	44 232	39,60	32,91
3.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	324	286	9 710	33,95	29,97
4.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	666	518	19 464	37,57	29,22
5.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	397	352	11 043	31,37	27,82
6.	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	1 019	886	27 999	31,60	27,48
7.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombbrád	537	419	13 540	32,31	25,21
8.	1401121	Agro-City Zrt.	Nyírtelek	520	443	13 090	29,55	25,17
9.	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcs	84	64	1 938	30,28	23,07
10.	1416821	Tedej- Befektető Kft	Tiszadob	400	297	8 832	29,74	22,08
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 471	4 533	156 552		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				547	453		34,54	28,61

7.15. TÁBLÁZAT: JÁSZ - NAGYKUN - SZOLNOK MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1544101	Nagykörüi Haladás Zrt.	Nagykörü	378	325	11 987	36,88	31,71
2.	1525001	Alattányi Tejtermelő Kft.	Alattány	467	394	13 756	34,91	29,46
3.	1535701	Nagykun 2000 Mg. Zrt.	Kisújszállás	449	379	12 501	32,98	27,84
4.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	841	704	23 127	32,85	27,50
5.	1504521	Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	421	329	11 031	33,53	26,20
6.	1501601	Tirus Zrt.	Kisújszállás	514	427	13 265	31,07	25,81
7.	1528701	Tarnamenti-2000 Zrt.	Jászdóza	168	141	4 058	28,78	24,15
8.	1504401	Jászapáti 2000.Mg.Zrt.	Jászapáti	1 239	1 021	29 902	29,29	24,13
9.	1512021	Kenderes 2006 Kft.	Kenderes	339	287	8 157	28,42	24,06
10.	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászládány	1 033	889	24 845	27,95	24,05
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 849	4 896	152 630		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				585	490		31,17	26,10

7.16. TÁBLÁZAT: TOLNA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	839	701	25 499	36,37	30,39
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	437	393	12 205	31,06	27,93
3.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpuszt	649	537	17 264	32,15	26,60
4.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	258	232	6 600	28,45	25,58
5.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	402	345	9 610	27,85	23,91
6.	1638201	Zsidi János	Bogviszló	183	146	4 280	29,31	23,39
7.	1605301	"100 % Tej" Mg.Ker. és Szolg. Kft.	Tolnanémedi	163	145	3 763	25,95	23,08
8.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	233	202	5 169	25,59	22,18
9.	1611421	Paksi Dunamenti Zrt.	Paks	390	311	8 476	27,25	21,73
10.	1625001	Felsőnáni Agrár Kft.	Felsőnána	305	255	5 903	23,15	19,35
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 859	3 267	98 767		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				386	327		30,23	25,59

7.17. TÁBLÁZAT: VAS MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyalu	390	344	11 776	34,23	30,19
2.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 098	942	31 324	33,25	28,53
3.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt	Ják-Felsőnyírvár	667	570	18 107	31,77	27,15
4.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	925	791	23 861	30,17	25,80
5.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft	Vasalja	358	305	9 223	30,24	25,76
6.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	647	546	16 044	29,38	24,80
7.	1701321	Celli "Sághegyalja " Zrt.	Cellőmölök	363	298	8 195	27,50	22,57
8.	1725021	Körmendi Agrár Kft.	Körmend	299	249	6 580	26,43	22,01
9.	1733921	Gyalogh Mátyás	Kemenesmagasi	98	92	2 067	22,46	21,09
10.	1711801	Agrár Offa Kft	Ostffyasszonyfa	424	376	8 412	22,37	19,84
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 269	4 513	135 588		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				527	451		30,04	25,73

7.18. TÁBLÁZAT: VESZPRÉM MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 278	1 106	39 708	35,90	31,07
2.	1802101	Bovin-Tej Kft.	Gecse	543	452	15 185	33,59	27,96
3.	1844703	Vicenter Kft.	Devescer	486	417	13 473	32,31	27,72
4.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 586	1 270	40 932	32,23	25,81
5.	1847701	Laktagro Kft	Csót	262	229	6 712	29,31	25,62
6.	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft	Kemenesszentpéter	123	106	3 065	28,91	24,92
7.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 086	888	26 549	29,90	24,45
8.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	570	442	13 713	31,02	24,06
9.	1808303	Malomsoki Extratej Kft	Malomsok	742	597	17 610	29,50	23,73
10.	1802001	Vaszari Agro-Friz Kft.	Vaszar	294	234	6 861	29,32	23,34
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 970	5 741	183 807		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				697	574		32,02	26,37

7.19. TÁBLÁZAT: ZALA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósf	573	495	17 066	34,48	29,78
2.	1935921	Zal-Agro Zrt	Türje	436	356	11 123	31,24	25,51
3.	1915621	Taxbi Kft	Hottó	1 016	855	25 554	29,89	25,15
4.	1947121	Kerka-Genetics Kft	Resznek	489	416	11 808	28,38	24,15
5.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft	Zalaszentiván	325	253	6 958	27,50	21,41
6.	1950501	Georgikon Tanúzem Nonprofit Kft	Keszthely	32	27	563	20,85	17,59
7.	1947901	Balaskó Mg. Kft.	Pókaszeptek	287	227	4 857	21,40	16,92
8.	1935322	Backo Kft	Pötréte	309	240	4 871	20,30	15,76
9.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft	Zalalövő	212	177	3 213	18,15	15,16
10.	1947801	Losonczy László	Vindornyaszlós	73	41	621	15,15	8,51
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 752	3 087	86 634		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				375	309		28,06	23,09

TEJTERMELÉS-ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK ISMERTETÉSE

Szabó András
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Az ICAR ajánlások alapján minden ország kiválaszthatja azokat a teljesítményvizsgálati módokat, amelyek az ország sajátosságainak leginkább megfelelnek. Az alábbiakban kivonatolva ismertetjük az ICAR által elfogadott tejtermelés-ellenőrzési módszereket.

Az ICAR által 2017. októberben elfogadott tejtermelés-ellenőrzési ajánlások alapján.

(Section 2 - Guidelines for Dairy Cattle Milk Recording, Cattle Milk Recording 12. o. 6.4 Recording Method)

6.4 A TEJTERMELÉS-ELLENŐRZÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzési mód kiválasztásánál az alábbi öt szempontot kell figyelembe venni:

1. Az ellenőrzés végzésének felelőssége, azaz ki végzi az ellenőrzést
2. Mintavétel módszere

3. Ellenőrzési intervallum
4. Mintavétel intervalluma (amennyiben eltér az ellenőrzések intervallumától)
5. Naponkénti fejések száma (különösen, ha eltér a napi 2x-i fejésszámtól)

AZ ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK JELRENDSZERÉNEK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA:

Az ellenőrzést végző felelőssége	Mintavételi módok jelölése	Ellenőrzés gyakorisága	Mintavétel gyakorisága	Napi fejések száma
A	P	1	1	1x
B	E	2	2	2x
C	Z	3	3	3x
	T	4	4	4x
	M	5	5	Rx
	stb.,	stb.,	stb.,	1,4x
				Sx

A szimbólumok jelentése a következő:

1. Az ellenőrzést végző felelőssége
Ez a szimbólum jelzi, hogy ki méri a tejtermelést és veszi a mintát.

- A - A teljesítményellenőrző szervezet munkatársa
B - Az állattartó vagy annak megbízottja
C - Egyes felelősség

2. Mintavételi módszerek

P – Reprezentatív, arányos mintavétel

Minden egyes fejésnél súlyarányos mintavétel történik a teljesítményellenőrzés napján. A minta mennyisége arányban áll minden egyes fejés mennyiségével. Ezt úgy érjük el, hogy pipettával a fejt tejjel arányos mintát veszünk minden fejés alkalmával, vagy egy erre kialakított speciális eszköz segítségével érjük el, ami azt biztosítja, hogy egy kevert mintánk legyen. Ez az alapértelmezett, standard módszer, amikor nem szükséges a laboreredményeket korrigálni, minden más esetben jelezni kell a korrekciót.

E – Azonos mennyiségű mintavétel

Az ellenőrzés napján minden egyes fejésnél történik mintavétel és tejmennyiség mérés. A levett minták mennyisége azonos minden fejésnél, és a végén egy kevert mintánk lesz. A laboreredményeket zsír esetében korrigálni kell, ha a két fejés közti idő 10 óránál rövidebb vagy 14 óránál hosszabb.

M – Többszörös mintavétel

Minden fejésnél van mintavétel és tejmennyiség mérés. A levett minták az egyes fejések alkalmával nincsenek összekeverve és külön mintaként kerülnek mérésre, így minden tehennek legalább 2 mintája lesz. A laborvizsgálat eredményét úgy kell korrigálni, hogy az a 24 órás zsír- és fehérjetermelést reprezentálja. Például, ha egy tehenet 3x fejnek 24 órán belül, akkor 3 különböző mintát kell számításba venni.

Z – Egy mintavétel tejmennyiségek rögzítésével, napi többszöri fejés esetén

Egy mintát veszünk a teljesítményellenőrzés napján, míg a tejmennyiségek rögzítésre kerülnek, vagy több napi adatot

használunk. A laborvizsgálati eredményt korrigálni kell (Delorenzo és Wiggans 1986 fejőházi fejésnél, Galesloot 2000 robotfejésnél).

T – Váltakozó egy fejéses ellenőrzés

A mintavétel és a tejmennyiség mérése egy fejésnél történik, ami váltakozik a reggeli és az esti fejés között. A tejmennyiségeket és a laboranalízis eredményeket korrigálni kell (Delorenzo és Wiggans 1986 vagy Liu 2000 vagy más ICAR által jóváhagyott módszer alapján).

C – Állandó egy fejéses ellenőrzés

A mintavétel és a tejmennyiség mérése egy fejésnél történik, ami állandóan vagy a reggeli vagy az esti fejésnél történik. A tejmennyiségeket és a laboranalízis eredményeket korrigálni kell (Delorenzo és Wiggans 1986 vagy más ICAR által jóváhagyott módszer alapján).

I – Beépített (in-line) ellenőrzés

Tejmintát nem kell venni, mivel a tejösszetevőket egy, a fejőgépbe beépített műszer folyamatosan méri.

AZ ELLENŐRZÉSEK ÉS A MINTAVÉTELEK GYAKORISÁGA

	Ellenőrzési/mintavételi intervallum (hetek)	Ellenőrzések/mintavételek minimális száma (évente)	Ellenőrzési intervallumok (napok)	
			Min.	Max.
Referencia módszer	1	44	4	10
	2	22	10	18
	3	15	16	26
	4	11	22	37
	5	9	32	46
	6	8	38	53
	7	7	44	60
	8	6	50	70
	9	5	55	75
	Napi	310	1	3

ICAR STANDARD JELÖLÉSEK A NAPI FEJÉSEK SZÁMÁRA VONATKOZÓAN

Napi fejések száma	Szimbólum
Napi egyszeri fejés	1 x
Háromszori fejés	3 x
Négyszeri fejés	4 x
Folyamatos fejések (pl. robotfejés)	R x
Minden egyes napon nem azonos időben végzett rendszeres fejések.	1.4x
Napi fejések átlagos számaként kimutatva.	
Minden fejő és szoptató állatok (fejések száma elé tett S)	S x

ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK MEGVÁLASZTÁSA

Ájánlatos szabályozni az ellenőrzési módszerváltoztatásának lehetőségét. Pl. normál esetben évente két alkalommal lehet változtatni az ellenőrzés módszerét.

A Magyarországon bevezetésre javasolt ellenőrzési módszerek kiválasztásánál az alábbi szempontokat célszerű figyelembe venni:

- Telepi állományméret
- Technikai feltételek színvonala
- Személyi feltételek
- Az ellenőrzés végrehajtásának költségei
- A mért, gyűjtött adatok pontosságának elfogadhatósága

Más módszert érdemes alkalmazni az 50 alatti tehen

létszámú telepeknél, mint a több száz vagy ezer tehenet tartó telepeknél. A fejőrendszerbe beépített tejmennyiség-mérő és mintavevő berendezések megléte esetén az ellenőrzési munka hatékonyabb, kisebb élőmunka ráfordítással megoldható. Azokon a telepeken, ahol a fejőrendszer számítógépe gyűjti a fejési adatokat és feldolgozható adatállományban kinyerhető, a kevesebb élőmunkát igénylő módszerek alkalmazhatók. A termelésellenőrzés költsége sem elhanyagolható szempont. A szükséges kiszállások száma, a munkaóra igény a választott ellenőrzési módszertől függően változhatnak, így a költségek is változnak.

A tenyésztők, illetve tenyésztő szervezetek elvárásai

alapvetően határozzák meg, hogy milyen ellenőrzési módszert kívánnak alkalmazni egy adott fajtánál vagy tenyésztői körnél. Az AM44 jelű módszer pontosabb adatokat eredményez, mint az AC44-es módszer, de az előbbi költségei jelentősen magasabbak.

AM44, 2X, 3X

Az ellenőrzés végrehajtója (felelőse) a termelésellenőrző szervezet, a tenyésztő egyesületek megbízása alapján.

24 órás ellenőrzés során minden napszaki fejés tejmenyiségét megméri, minden napszaki fejés tejéből mintát vesznek. A levett minták nincsenek összekeverve és külön mintaként kerülnek mérésre, így minden tehénnek

Ahhoz, hogy a magyarországi termelésellenőrzés megfeleljen az Európai Parlament és Tanács (EU) 2017/1012. rendeletében (2016.június 8.) előírtaknak, az alábbi (ICAR ajánlásokban szerepelő) ellenőrzési módokat javasoljuk bevezetésre.

legalább 2 mért mintája lesz. A laborvizsgálat eredményét úgy kell korrigálni, hogy az a 24 órás zsír- és fehérjetermelést reprezentálja. Például, ha egy tehenet 3x fejnek 24 órán belül, akkor 3 különböző mintát kell számításba venni. A tejmenyiség mérése és a mintavétel is 4 hetente történik.

AC44, 2X, 3X...

Az ellenőrzés végrehajtója (felelőse) a termelésellenőrző szervezet, a tenyésztő egyesületek megbízása alapján.

Az ellenőrzés során napi egy alkalommal, minden esetben a reggeli napszakban történik tejmenyiség mérés és mintavétel.

A 24 órás tej- és zsírtermelés a reggeli mért tejmenyiség és a laborvizsgálattal megállapított tejszír érték alapján, korrekcióval számítással kerül meghatározásra. ICAR

irányelvek szerint Delorenzo és Wiggans (1986) által kidolgozott módszer alkalmazásával.

Azokon a telepeken, ahol a napi tejmenyiség és zsírtermelés megállapítása becsléssel történik, a 24 órás időintervallumon belül történt fejések időpontjait is gyűjteni kell.

A tejmenyiség mérése és a mintavétel is 4 hetente történik.

AZ44, 2X, 3X...

Az ellenőrzés végrehajtója (felelőse) a termelésellenőrző szervezet, a tenyésztő egyesületek megbízása alapján.

Napi egy alkalommal, minden esetben a reggeli napszakban történik a mintavétel. A tejmenyiségek napszakonkénti méréssel, vagy a többi napszaki fejés adatainak, illetve a 24 órás tejmenyiség adatok átvételével kerülnek rögzítésre.

(A termelésellenőrző méri a reggeli tejet és veszi a mintát. Amennyiben nincsenek meg a feltételek a többi napszaki tejmenyiség vagy a 24 órás tejtermelés adatainak korrekt átvételére, a termelésellenőrző a többi napszaki fejésnél is megméri a tejmenyiségeket.)

Azokon a telepeken, ahol a fejőrendszer minden fejési adatot (egyed azonosító, fejés dátuma és időpontja, tejmenyiség, termelési csoport) rögzít, az adatok a fejőrendszerhez kapcsolt számítógépből elektronikus formában átvehetők.

Ebben az esetben a 24 órás tejtermelés a mért és átvett tejmenyiség adatok összegzésével kerül megállapításra. A 24 órás tejszírtermelést ez esetben is a Delorenzo és Wiggans (1986) által kidolgozott módszer alkalmazásával kell kiszámolni.

Az adatátvétel feltételei:

- megbízható elektronikus egyedi azonosítási rendszer,
- a fejőrendszerbe épített egyedi tejmenyiség-mérő berendezések ICAR szerinti elfogadottsága,
- a fejőrendszerbe épített egyedi tejmenyiség-mérő berendezések évenkénti dokumentált hitelesítése (kalibráció),
- a termelésellenőrző szervezet számára standard formában átvehető fejési adatok.

A tejmenyiség mérése és a mintavétel is 4 hetente történik.

CC44 2X, 3X...

Állandó, egy fejéses ellenőrzés.

Az ellenőrzés végrehajtója (felelőse) évente 10 alkalommal a tenyésztő vagy megbízottja, évente 2 alkalommal a termelésellenőrző szervezet, a tenyésztő egyesületek megbízása alapján. Vegyes felelősség.

A mintavétel és a tejmenyiség mérése egy fejésnél történik meg, ami állandóan ugyanazt a napszakot érinti (csak reggel). A tejmenyiségeket és a laboranalízis eredményeket korrigálni kell (Delorenzo és Wiggans 1986, vagy más ICAR által jóváhagyott módszer alapján). A tenyésztő vagy megbízottja, illetve a termelésellenőrző a reggeli napszaki fejésnél elvégzi:

- az egyedi azonosítást,
- rögzíti a tejmenyiség adatokat (TruTest-tel vagy a telepi fejőrendszer mérőberendezésével mérve),
- rögzíti a fejések időpontját,
- mintát vesz.

A tejmenyiség mérése és a mintavétel is 4 hetente történik.

A tenyésztő által végzett ellenőrzés megkezdése előtt, minimum 8 nappal a tenyésztőnek be kell jelentenie az ellenőrzés tervezett időpontját a termelésellenőrző szervezetnek.

A mintavételhez szükséges edényzetet és tejtartósítót, valamint az adatgyűjtéshez szükséges bizonylatokat vagy azok elektronikus formáját a termelésellenőrző szervezet biztosítja a tenyésztő részére.

A levett mintákat és a rögzített termelési és tenyésztési adatokat a tenyésztőnek az ellenőrzést követő 72 órán belül el kell juttatnia a tejvizsgáló laboratóriumba.

MICROAGRO.HU

AZ ÁLLATTENYÉSZTŐK SZOLGÁLATÁBAN

TANÁCSADÁS, SEGÍTSÉGNYÚJTÁS JOGORVOSLATI ELJÁRÁSOK ESTÉN, INFORMATIKAI FEJLESZTÉSEK, WEBES ALKALMAZÁSOK, NYILVÁNTARTÁS, ADATEGYEZTETÉS, ENAR BEJELENTÉSEK ÉS LEKÉRDEZÉSEK, ÁLLATALAPÚ TÁMOGATÁSOK, TEJÁGAZAT ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS NYILVÁNTARTÁSAINAK VEZETÉSE ÉS AUDITÁLÁSA, FELKÉSZÍTÉS ÉS SZAKÉRTŐI RÉSZVÉTEL HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSEN REGISZTRÁLJON HONLAPUNKON!

Elérhetőségeink: ugyfelszolgalat.microagro@gmail.com, Tel.: +36 20/335-5396

Partnereink jelzései alapján a MICROAGRO CONSULTING Kft. az alábbi szakmai programra várja Önöket az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. szervezésében:

TAPASZTALATCSERE TEJÁGAZAT ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS FELTÉTELEINEK TELJESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

Időpont:

Helyszín: **Gödöllő, Dózsa György út 58.**
(ÁT Kft. székhelye)

2018. DECEMBER 7.
(péntek) 10:00-12:00

Időpont	Program
09:00-10:00	Regisztráció, résztvevők fogadása (vendégfogadás)
10:00-10:20	A microAgro.hu honlap webes alkalmazásainak használata, folyamatban lévő fejlesztések (Németh Ábel, Microagro Consulting Kft.)
10:20-10:40	A NÉBIH adatszolgáltatása a Magyar Államkincstár felé a kifizetési kérelmek ellenőrzése céljából (Simai Szabolcs, NÉBIH osztályvezető)
10:40-11:10	A tejágazat állatjóléti támogatás feltételeinek adminisztratív és helyszíni ellenőrzése (Németh Csaba, Microagro Consulting Kft.)
11:10-11:30	Kifizetési kérelmek, szankciók, támogatás pénzügyi keretének kihasználása, kifizetési döntés összegének vizsgálata (Németh Csaba, Microagro Consulting Kft.)
11:30-12:00	Hozzászólások, kérdések, válaszok
12:00-13:00	Szendvicsebéd

A rendezvényen történő részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Részvételi szándékát, kérjük, hogy Rácz Henriett-nél szíveskedjen jelezni a következő elérhetőségeken: e-mail: racz.henriett@atkft.hu, tel.: +36 20/329-5227.

Jelentkezési határidő: 2018. november 29.

(Tekintettel a férőhelyek korlátozott számára a jelentkezés elfogadásáról minden esetben visszaigazolást küldünk.)

Kérjük, hogy esetleges kérdéseiket, felvetéseiket szíveskedjenek a honlapon történő regisztrációt követően feltenni, vagy ügyfelszolgalatunkra e-mailben megküldeni: ugyfelszolgalat.microagro@gmail.com

PTBC (JOHNE-BETEGSÉG) II. MENTESÍTÉSI TÖREKVÉSEK

Dr. Monostori Attila
Dr. Dégen László
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

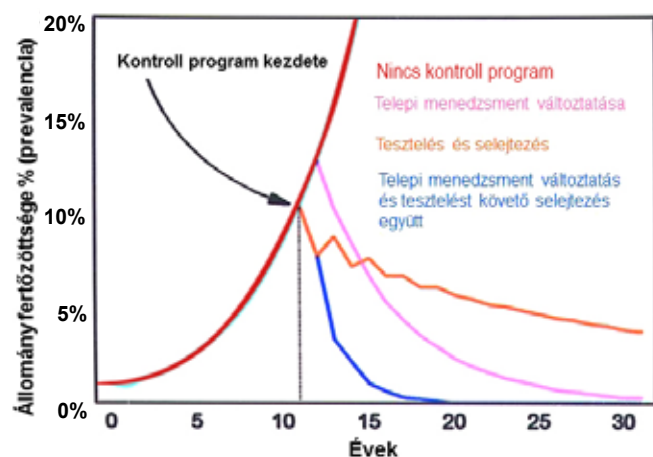
A most következő részben megpróbáljuk a mentesítési tervek létrehozásánál figyelembe veendő szempontokat felsorolni, és egyes külföldi és magyar példák bemutatásán keresztül szemléltetni.

A paratuberkulózis menedzsment – mentesítési törekvések során alapvetően a következőket kell betartani:

- Pozitív állatok meghatározása.
- Borjak szeparált és higiénikus környezetben tartása.
- Trágyakezelés: a MAP nagy ellenálló képességű, sokáig megőrzi fertőző képességét az alomanyagban.
- Csak ismételt vizsgálatban is negatív anya kolosztruma itatható!!!
- Szennyezett, nedves legelők kritikusak a visszafertőződés szempontjából.

A következő ábra jól szemlélteti a különböző mentesítési stratégiák kombinációinak eredményességét.

1. ÁBRA KÜLÖNBÖZŐ JOHNE KONTROLL PROGRAMOK SZÁMÍTÓGÉPES SZIMULÁCIÓJA

Mivel a betegség rejtetten van jelen az állományban, a tesztelés módja a menedzsment terv része kell legyen. A tesztelés segít az alábbiakban:

- Klinikai tünetet mutatók megerősítése.
- Meghatározza a gyanús tüneteket mutató fertőzött állatokat korai szakaszban, mielőtt tovább szennyeznék a létesítményt, és elveszítenék maradványértéküket.
- Fertőzés mértékének felbecsülése.
- A kontroll eredményességének ellenőrzése.
- Megtudhatjuk, hogy éppen alacsony kockázatú vagy ürítő tehenet adunk el, ezzel segítve vagy megakadályozva a betegség elterjedését.
- Vásárláskor előre megtudhatjuk az állat státuszát.

A magas ELISA értékű teheneket selejtezni kell, mert a következő laktációban nagy valószínűséggel klinikai tünetet fog produkálni. Nem fogja befejezni a teljes laktációt, és romlanak a termelési mutatói. Amennyiben a fertőzött állat vemhes, úgy a borjai nagy valószínűséggel (40%) méhen belül fertőződnek az anyjuktól. Ezen túl magas titerben ürítik a baktériumokat és fertőzik az elletőt.

A MAP kontroll során alapvetően a következőket kell betartani:

- Ellető folyamatos tisztán tartása.
- Csak ELISA negatív tehen mehet az elletőbe.
- A pozitív tehenek protokoll alapján történő selejtezése (írásos eljárásrend, nincs magasan pozitív az ellettek listáján).
- Az ELISA pozitív egyedek megjelölése.
- Kolosztrum menedzsment írásban, oktatással (mely tehenről, hogyan, fagyasztás, visszamelegítés, ellenőrzés).
- Borjak megbetegedéseinek rögzítése.
- Fertőzöttségi arány ellenőrzése (csökken-e), évente újragondolni a protokollt.

Az Egyesült Királyságban a következő négy pontos rendszer alapján próbálják a mentességet elérni. Az első pont az

oktatás, melyen részt vesznek a gazdák, az állatorvosok, de a feldolgozó ipar szereplői is. A második pont az állatorvosok és gazdák elkötelezettsége, a betegség mentesítésére való törekvés, melyeket az állam ösztönöz, és juttatásokban nyilvánul meg. A harmadik rész a betegség állományokban való kockázatának és státuszának meghatározása, mely kockázatelemzéssel és meghatározott módon és gyakorisággal teszteléssel történik. A negyedik pont a stratégia és feladatok kialakítása úgy, mint a negatív vagy alacsony fertőzöttségű állományok védelme, vagy a pozitív állományok kontrollja. A programnak kulcsfontosságú elemei a tudatosság, az oktatás, a kockázatelemzés, a terjedési utak felderítése és a kontroll lehetőségek.

A kockázatelemzés előfeltétele a Johnne ellenőrzési programnak. A termelők a kockázatok megértésével megalapozott döntést tudnak hozni, melynek az alábbi két legfontosabb része van:

- Fertőzés behurcolásának kockázata (Bio-biztonság)
  - Melyek a behurcolás lehetőségei, kockázatok?
  - Pl. szarvasmarha vásárlása.

KOCKÁZAT ALAPÚ MENEDZSMENT PROGRAM

Angliában a kockázat alapú menedzsment program a „Dán program” alapján indult el a paratuberkulózis helyzet kezelése érdekében. Ez lett a legszélesebb körben elfogadott program az Egyesült Királyság tejelő állományaiban. Minden tehen negyedéves vizsgálata megtörténik (évente 4x) ELISA

- Betegség állományon belüli szóródásának kockázata (elkülönítés)

- Mi a kockázata a betegség szóródásának, ha az jelen van az állományban? Pl. ellető higiénié, borjú menedzsment. A kérdőív kitöltésével az állományok kockázat szempontjából besorolhatóak úgy, mint a behurcolás szempontjából magas-alacsony, illetve a szóródás szempontjából ugyancsak magas-alacsony kockázati tényezőjű csoportokba. Ezek a kockázati csoportok jól jelzik az előfordulást is.

Hét ellenőrzési stratégia jött létre, hogy megfeleljen minden típusú kockázati státusznak, fertőzöttségnek és menedzsment törekvésnek:

- Javított farm menedzsment (IFM)
- Javított farm menedzsment (IFM) és egyetlen vizsgálat
- Tesztelés és selejtezés
- Kockázat-alapú menedzsment
- Tenyésztés alapú (pótlás alacsony kockázattal)
- Bio-biztonság (véd és monitoroz)
- Oltás

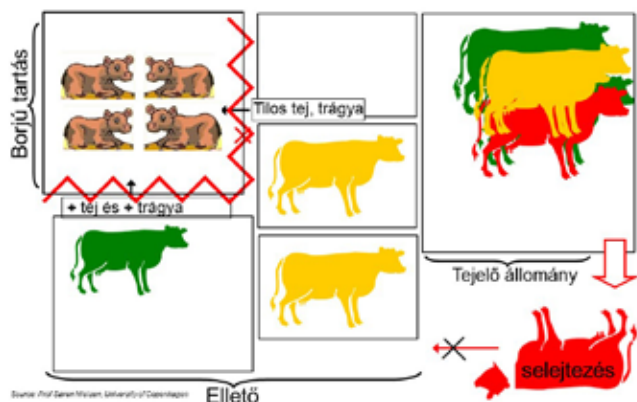
teszt felhasználásával tej mintából. Az eredményeket elemzik, és minden egyes tehen kockázatbecslése megtörténik. A tehenek kockázati állapota szerint kapnak besorolást, mely az alábbi táblázatban látható.

Kockázati szint	Osztályozás	Fertőzési csoport	Eredmény meghatározás
alacsony	zöld	J0	Ismétlésben ELISA negatív (minimum 2 teszt)
	zöld	J1	ELISA negatív (csak 1 teszt)
	zöld	J2	ELISA negatív (pozitív a 3 megelőző teszt valamelyikében)
magas	sárga	J3	ELISA negatív és pozitív váltakozóan
	sárga	J4	Utolsó ELISA pozitív (összes eddigi negatív)
	piros	J5	Ismétlésben ELISA pozitív (minimum 2 teszt)

Ennek gyakorlati felhasználását pedig jól szemlélteti a következő ábra.

2. ÁBRA KOCKÁZATELEMZÉSEN ALAPULÓ MENEDZSMENT RENDSZER A GYAKORLATBAN

A betegség során megállapítható, hogy néhány fertőzött állat soha nem lesz fertőző: elhagyják az állományt fertőzés továbbadása nélkül. A tesztelés felderíti a fertőző állatokat, a fertőzött állatok felderítése nehéz, a betegség állománydinamikája miatt.

Összefoglalva az alábbiak állapíthatóak meg:

- A paratuberkulózis felszámolása lehetetlen.
- A mentes állományok védelme és ellenőrzése kiemelten fontos.
- A fertőzött állományok menedzsmentje és ellenőrzése.
- A paratuberkulózis igazgatási szabályozása gazdaságilag indokolt lenne Magyarországon.
- Költség- és haszonelemzés.
- Szerológiai vizsgálatok és PCR-vizsgálat is használható.
- Az állomány fertőzöttségi állapotának meghatározása.
- Fertőzött egyedek azonosítása (potenciális fertőzők).
- A tesztelés önmagában nem megoldás: menedzsment változtatások is szükségesek.

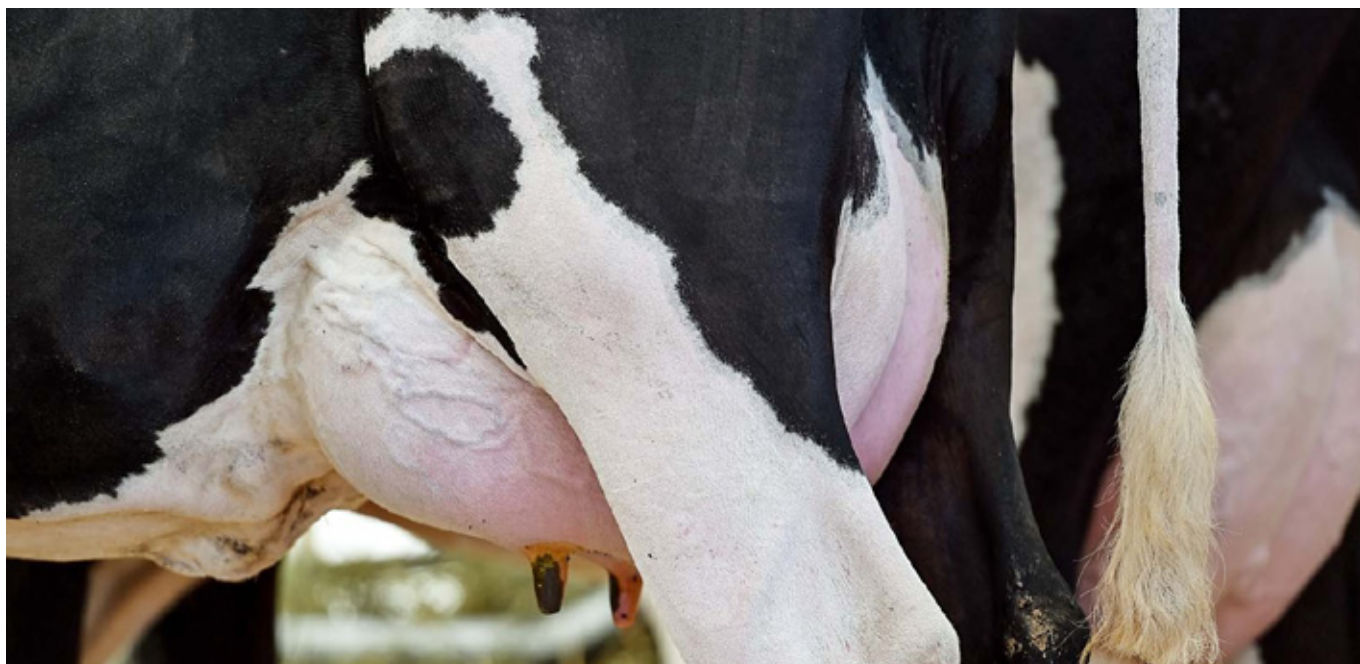
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

9. TÁBLÁZAT: A TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLT TEHÉNÉSZETI TELEPEK MEGYÉNKÉNTI MEGOSZLÁSA AZ ÁLLOMÁNY ELEGYTEJ SZOMATIKUS SEJTSZÁMÁNAK TELEPENKÉNTI SÚLYOZOTT ÁTLAGA ALAPJÁN (2018.OKTÓBER)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	
Baranya	6	35,29	3	17,65	6	35,29	0	0,00	2	11,76	17
Bács - Kiskun	15	45,45	3	9,09	5	15,15	5	15,15	5	15,15	33
Békés	10	27,78	10	27,78	11	30,56	4	11,11	1	2,78	36
Borsod - Abaúj - Zemplén	10	50,00	7	35,00	3	15,00	0	0,00	0	0,00	20
Csongrád	10	47,62	4	19,05	4	19,05	3	14,29	0	0,00	21
Fejér	13	59,09	1	4,55	3	13,64	5	22,73	0	0,00	22
Győr - Moson - Sopron	11	33,33	11	33,33	8	24,24	2	6,06	1	3,03	33
Hajdú - Bihar	17	33,33	9	17,65	15	29,41	7	13,73	3	5,88	51
Heves	1	10,00	1	10,00	4	40,00	3	30,00	1	10,00	10
Komárom - Esztergom	7	77,78	2	22,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9
Nógrád	1	12,50	4	50,00	1	12,50	2	25,00	0	0,00	8
Pest	12	44,44	5	18,52	3	11,11	7	25,93	0	0,00	27
Somogy	6	54,55	3	27,27	2	18,18	0	0,00	0	0,00	11
Szabolcs - Szatmár - Bereg	10	41,67	5	20,83	6	25,00	3	12,50	0	0,00	24
Jász - Nagykun - Szolnok	11	35,48	5	16,13	10	32,26	2	6,45	3	9,68	31
Tolna	8	25,81	4	12,90	7	22,58	7	22,58	5	16,13	31
Vas	6	33,33	2	11,11	5	27,78	5	27,78	0	0,00	18
Veszprém	6	26,09	2	8,70	8	34,78	6	26,09	1	4,35	23
Zala	6	54,55	3	27,27	1	9,09	0	0,00	1	9,09	11
Összes telep	166		84		102		61		23		436
Összes telep %		38,07		19,27		23,39		13,99		5,28	
összes fejt tehén	62 910		31 644		32 718		14 939		3 639		145 850
összes fejt tehén %		43,13		21,70		22,43		10,24		2,50	

10. TÁBLÁZAT A VIZSGÁLT TEHÉNÁLLOMÁNY MEGOSZLÁSA ÉS TEJTERMELÉSE SÚLYOZOTT ÁTLAG SEJTSZÁM-ÉRTÉKHATÁRONKÉNT (2018. OKTÓBER)

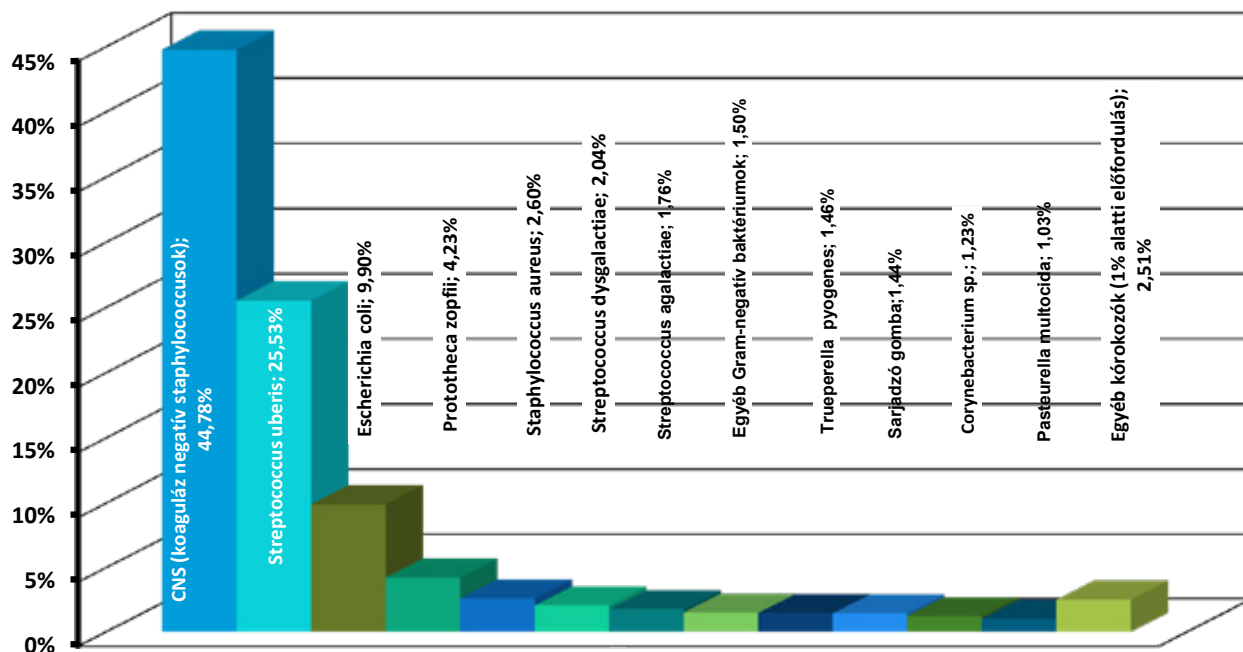
Sejtszám értékhatar x 1000	Fejt tehén	Napi tej kg	
		Összes	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	59 760	1 976 100	33,07
101 - 400	46 230	1 296 265	28,04
401 - 500	5 561	146 323	26,31
501 - 700	7 401	194 736	26,31
701 - 1 000	6 566	173 594	26,44
1 001 - 3 000	13 349	347 190	26,01
3 001 és több	5 611	130 458	23,25
Összesen	144 478	4 264 666	29,52

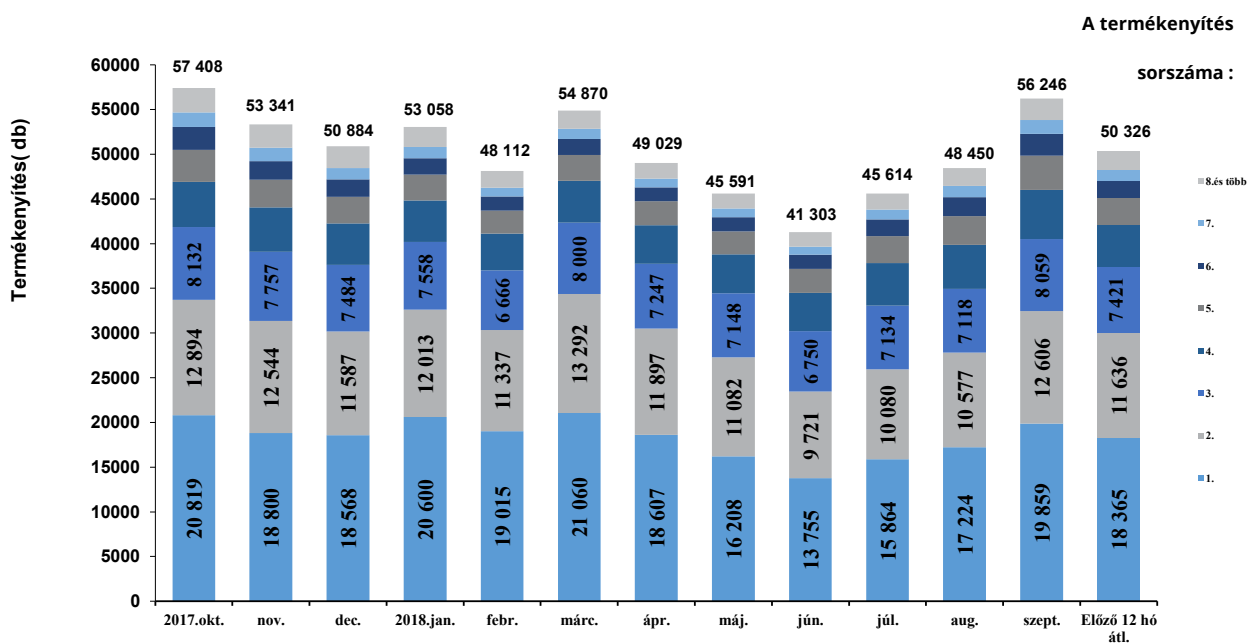
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

1. ÁBRA: 2017. NOVEMBER 1. ÉS 2018. OKTÓBER 31. KÖZÖTT, A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT

2. ÁBRA: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENEK HAVONKÉNTI TERMÉKENYÍTÉSEINEK SZÁMA ÉS MEGOSZLÁSA A TERMÉKENYÍTÉSEK SORSZÁMASZERINT | VIZSGÁLT IDŐSZAK: 2017. 10. 01 - 2018. 09. 30.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

8. TÁBLÁZAT: A TEJ KARBAMID-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATÁBA BEVONT ÁLLOMÁNYOK MEGOSZLÁSA

ELLENŐRZŐ FEJÉS DÁTUMA: 2018. OKTÓBER
FEJT TEHENEK SZÁMA: 131 044

ELLENŐRZÖTT TEHÉNSZÁM: 159 192
ÉRTÉKELT MINTÁK SZÁMA: 130 333

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahány	446	0,34
Energiahány	9 525	7,31
Fehérjetöbblet és energiahány	960	0,74
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	3 132	2,40
Fehérje- és energiaegyensúly	69 629	53,42
Fehérjetöbblet és enyhe energiahány	5 869	4,50
Fehérjehiány és energiatöbblet	1 815	1,39
Energiatöbblet	35 461	27,21
Fehérje- és energiatöbblet	3 496	2,68

2018. OKTÓBER HÓNAPBAN A 437 ELLENŐRZÖTT TELEPBŐL 358;
AZ ELLENŐRZÖTT TELEPEK 82%-A VETTE IGÉNYBE A KARBAMID MÉRÉSI SZOLGÁLTATÁST
A FEJT TEHÉNÁLLOMÁNY 90 %-ÁRA.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

VEMHESÉGI VIZSGÁLATOK SZÁMA ÉS EREDMÉNYE (2017. OKTÓBER)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2017. 10	738	427	266	45
Tejlaboron keresztül				
	288	122	154	12
Adatfeldolgozáson keresztül				
	450	305	112	33
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	8 NÉ	4 NÉ	3 NÉ	1 NÉ
28-45 napig	246	142	84	20
46-60 napig	66	42	15	9
61 naptól	130	117	10	3

NÉ: NEM ÉRTÉKELT

2017. OKTÓBERI VEMHESÉG VIZSGÁLATOK* EREDMÉNYEI A BEJELENTETT ELLÉSEK ALAPJÁN

VEMHESÉG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE					
Vemhességi szakasz	PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény			
		megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	142 vemhes	84 egyed	időre ellett	
			13 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	11 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			45 egyed	nincs ellés	2 egyed későbbi termékenyítésre ellett
		84 üres	83 egyed	üres	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS???? 19 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	3 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					17 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		20 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett
			20 egyed	üres	1 egyed korábbi termékenyítésre ellett
					3 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	46-60 napig	42 vemhes	22 egyed	időre ellett	
			5 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	4 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			15 egyed	nincs ellés	1 egyed későbbi termékenyítésre ellett
		15 üres	15 egyed	üres	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 4 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					2 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		9 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett
			9 egyed	üres	0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
					0 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					2 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	61 naptól	117 vemhes	98 egyed	időre ellett	
			8 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	8 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			11 egyed	nincs ellés	0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
		10 üres	10 egyed	üres	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 7 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		3 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett
			3 egyed	üres	0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
					0 egyed következő termékenyítésre vemhesült
					0 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült

*ADATFELDOLGOZÁSON KERESZTÜL REGISZTRÁLT VEMHESÉG VIZSGÁLATOK
(PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK: VEMHES, ÜRES, ISMÉLT VIZSGÁLAT JAVASOLT)

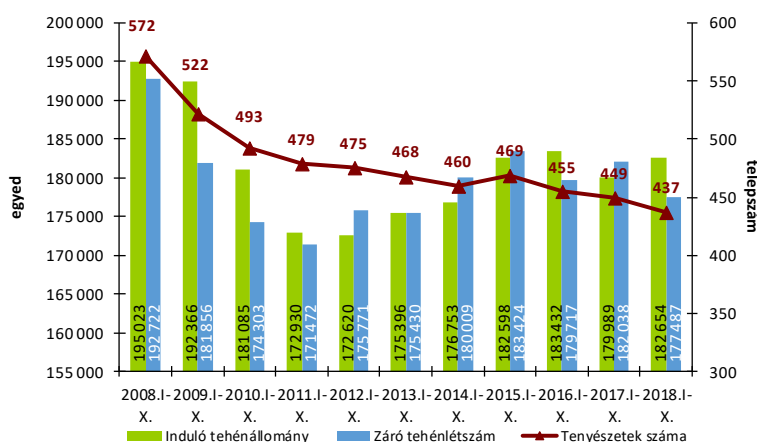
VEMHESÉGI VIZSGÁLATOK NYILVÁNTARTÁSA (2017. OKTÓBER - 2018. OKTÓBER)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2017.10.	738	427	266	45
2017.11.	979	627	297	55
2017.12.	767	492	228	47
2018.01.	1107	717	322	68
2018.02.	1099	634	397	68
2018.03.	1321	763	456	102
2018.04.	1196	774	337	85
2018.05.	1204	727	379	98
2018.06.	1104	650	344	110
2018.07.	1110	679	334	97
2018.08.	1090	528	445	117
2018.09.	925	409	415	101
2018.10.	955	442	409	104
Összes minta	13595	7869	4629	1097

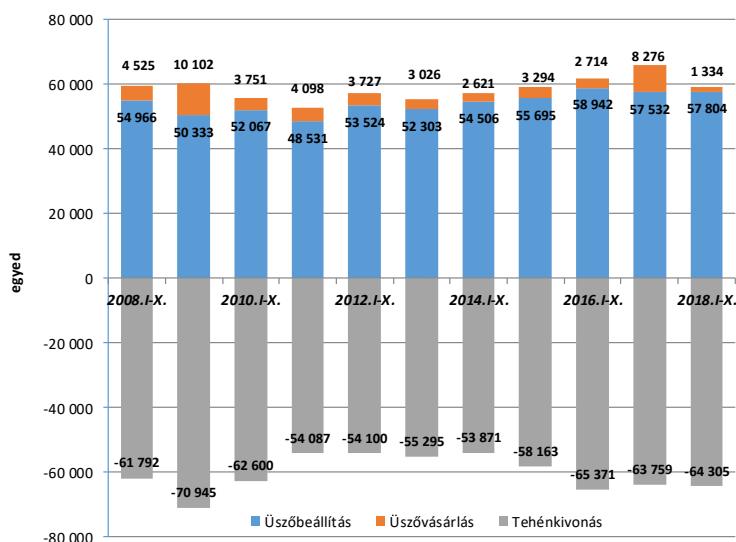
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2008-2018. I-X. HÓ)

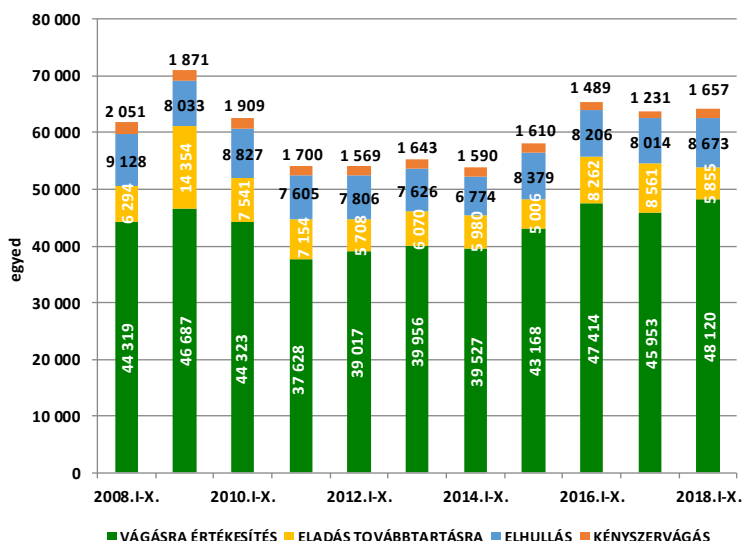
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenek számának folyamatos csökkenése tovább folytatódott 2018 októberében is. A tenyészetek száma nem változott az előző hónaphoz képest, ugyanakkor 12-vel kevesebb (-2,7%), mint tavaly októberben. 2018. október végén 4.551-gyel kevesebb (-2,5%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, ami jelentős csökkenés. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,6%-kal (-135) kisebbedett, de 2008 októberétől 15,2 ezer egyeddel (-7,9%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 337-ről 406-ra nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2008-2018. I-X. HÓ)

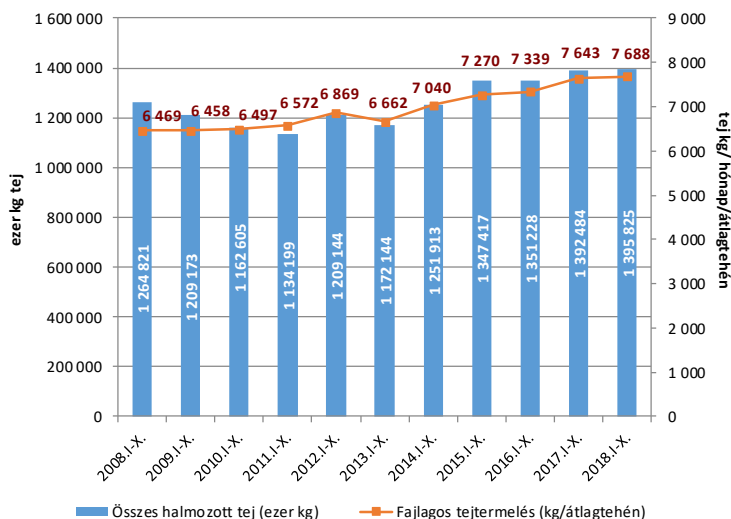
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2017-ről 2018-ra – egy év alatt – érezhetően nőtt (+2.665 tehén; +1,5%), de az állomány 2018 első tíz hónapjában már jelentősen zsugorodott (-5.167 egyed; -2,8%). Ennek oka, hogy bár 2018 első tíz hónapjában – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma picit nőtt (+272 egyed; +0,5%), ugyanakkor az üszövések száma drasztikusan csökkent (-6.942 egyed; -83,8%) és a tehénkivonások száma is nőtt (+546 egyed; +0,9%) a tavalyi év hasonló időszakához képest. Mindezek a tényezők együttesen eredményezték a jelentősnek mondható állománycsökkenést 2018 eddigi időszakában.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2008-2018. I-X. HÓ)

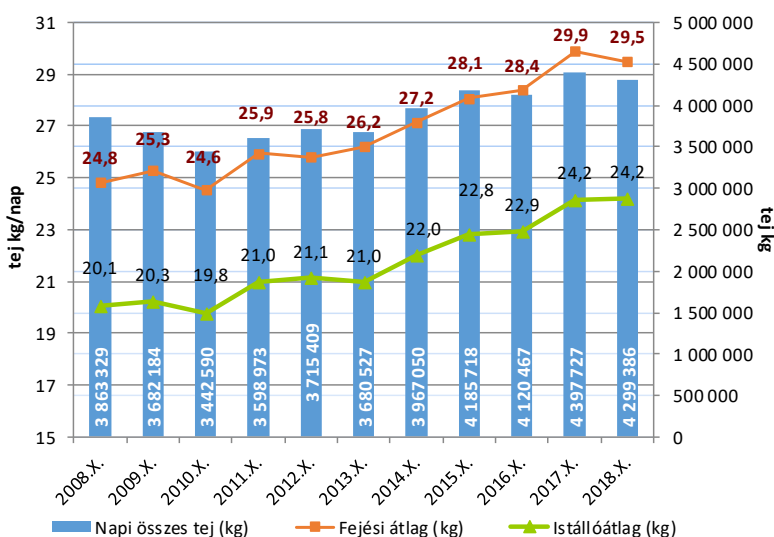

2018 első tíz hónapjában az állományból kivont tehenek 74,8%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 48.120 volt), ami rekordarányának számít. A tehénkivonások 2,6%-áért (1657 egyed) a kényszerűvágás volt felelős, ami alacsony arány a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 13,5%-a (8.763 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya alacsony volt (9,1%, 5.855 egyed). 2018 első tíz havában az induló tehénállomány 26,3%-át selejtezték, 0,9%-át kényszerűvágták, 4,7%-a elhullott, 3,2%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 35,2%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

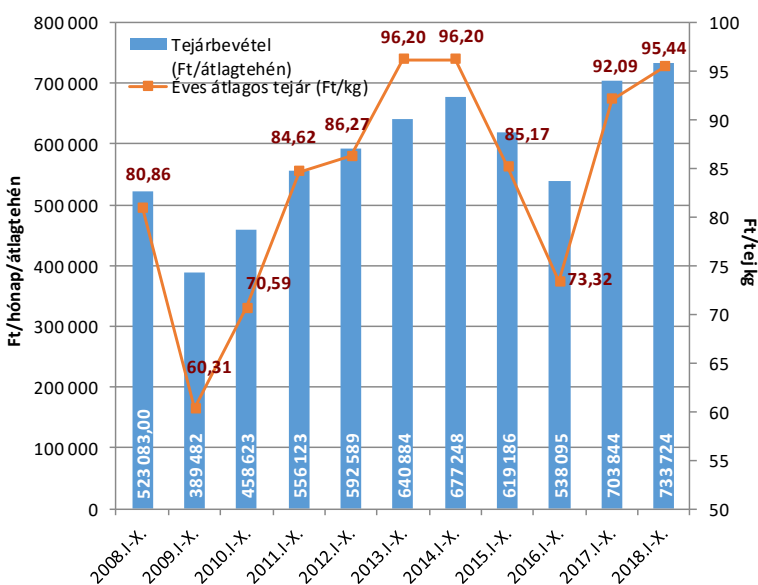
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (DB, 2008-2018. I-X. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (2008-2018. X. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBN (2008-2018. I-X. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2018 első tíz hónapjában az elmúlt 10 év alatt a legnagyobb volt, megközelítette az 1,4 milliárd kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 7,69 ezer kg fölött történő emelkedése volt a vizsgált időszakban. 2017 első tíz havához képest a fajlagos tejtermelés +45 kg-mal (+0,6%) nőtt, és az összes halmozott tejtermelés is szerény mértékben emelkedett (+3,3 millió kg, +0,2%). 2008 és 2018 októbere között a fajlagos tejtermelés növekedése 18,8%-os (!) volt (+1219 kg), míg az összes halmozott tejtermelés ennél kisebb mértékben, 131 millió kg-mal (+10,4%) nőtt a termelésellenőrzött állomány enyhe zsugorodása miatt.

2018 októberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év októberi termeléséhez viszonyítva (-98,3 ezer kg, -2,2%) enyhén csökkent. 2017. október havához képest az istállóátlag stagnált, míg a fejési átlag kismértékben csökkent (-0,4 kg, -1,3%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 436 ezer kg-mal nőtt (+11,3%), a fejési és istállóátlag 4,65, ill. 4,17 kg-mal lett több (+18,7%, ill. +20,8%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető, és közép és hosszú távon a növekvő trend folytatódására számíthatunk.

A tehenenkénti tejárbevétel 2018 első tíz hónapjában 734 ezer Ft volt átlagosan, 4,2%-kal több mint 2017 hasonló időszakában, és az elmúlt 10 év legnagyobb első tíz havi bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár 3,6%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. 2008 óta a tejárbevétel összesen 40,3%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 18,8%-os és a tejárának 18,0%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2017 februárjától 2018. januárig folyamatosan emelkedett, meghaladva a 100 Ft/litert, de ezt követően csökkenésnek indult, és jelenleg 90-95 Ft/l között stagnál. A nyerstej kiviteli ára az elmúlt öt hónapban folyamatosan emelkedett, meghaladta a 110 Ft/l árszintet, és így már több mint 20%-kal meghaladja a belföldi felvásárlási árat, ami már a hazai árakra is húzó hatást gyakorolhat. A globális tejtermékek továbbra is változékonyak, egyértelmű trend nem rajzolódott ki.

Dr. Ózsvári László

Állatorvostudományi Egyetem
Budapest

A CIROK JELENTŐSÉGE A HAZAI SZARVASMARHA ÁGAZATBAN I. BEVEZETÉS

Dr. Orosz Szilvia¹

Fazekas Miklós²

¹Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

²Alfaseed Kft.

A klímaváltozás számos nehézséget okoz a növénytermesztésben a változékonyság, a hosszú csapadékszegény időszakok és a hőstresszes napok gyakoribbá válása miatt. Józan ésszel is felfogható, hogy az őszi vetésű gabonafélék és fűvek segítséget jelenthetnek a tömegtakarmány-bázis biztonságának javítása terén, hiszen vegetációs időszakuk kikerüli a meleg időszakot. Hivatalos álláspontként a 2. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában az olvasható, hogy a klímaváltozás okozta bőségesebb őszi-téli csapadék az őszi vetésű gabonafélék esetében hozamnövelő lehet majd a jövőben. Úgy tűnik azonban, hogy (elsősorban a növedék állomány esetében) nem hagyhatjuk figyelmen kívül a cirok hazai jelentőségét sem. Ez lehet a második, talán az utolsó eszköz a növénytermesztők kezében a tömegtakarmány-bázis stabilizálása terén. Ezután már csak az öntözés marad, amit nem fog támogatni az EU, költséges a befektetés, a hazai földtulajdon-viszonyok miatt kérdéses a kiépítés, és nem védi meg a növényt a hőstressz negatív hatásaitól. Ezért úgy döntöttünk, hogy újra elővesszük a cirok témát. Ez az újság 2013-ban már foglalkozott a témával, de azóta sok új született a nap alatt. Ezen információkat szeretnénk csokorba gyűjteni, hogy a cirok és a szudáni cirokfű vonatkozásában tisztábban lássunk. Sok a kérdés. Például a betakarítás pontos fenológiai fázisa. Bugával vagy buga nélkül? Megemésztődik-e a cirokszem? Figyelembe véve, hogy a tejelő ágazatban az elmúlt 5 évben jelentős volt az előrelépés, már a 30 kg-os fejési átlagnál tartunk, tehát egyre érzékenyebbek a tehenek, és egyre nagyobbak a takarmányokkal szemben támasztott követelmények. Ezért ma már nem csak a szárazanyag-hozam, az energia- és a fehérjetartalom a fontos, de a rost emészthetősége is

fókuszba került. Első cikkünket bemelegítésnek szántuk, amiben áttekintünk néhány korábbi hazai kísérletet és annak eredményeit. Majd folytatjuk a korszerű mérési eredményekkel és több öregedési modellel a szudáni fű és egyes cirokhibridek esetében.

A kérődzők takarmányozásában a jó minőségű, strukturális rostban gazdag tömegtakarmány az alapja a megfelelő bendőműködésnek és a termelésnek. Tömegtakarmányaink közül a silókukorica biztosítja a legtöbb energiát a kérődzők számára. Termesztésével hektáronként a legtöbb nettó energia nyerhető. A kukorica a többi tömegtakarmányhoz képest azonban ökológiailag érzékeny növénynek tekinthető. Ezért aszályos területeken egyre nagyobb jelentőségre tehetnek szert a korszerű cirokfélék. A cirokfélék a csapadék mennyiségére a kukoricánál kevésbé érzékenyek, mivel Afrika száraz területeiről származnak. A takarmánycirok szárazságtűrése különösen kiváló, a vegetációs időszakban képes kiheverni az aszálykárt és regenerálódik. A szárazságtűrés a cirok viaszos levélzetével és viszonylag kis sztómaszámaival, továbbá erőteljes, mélyre hatoló járulékos gyökérrendszerével magyarázható. A cirokfélék jól tűrik az ökológiai stresszhatásokat (késői kitavasodás, aszály, gyenge termőképességű vagy rossz szerkezetű talaj, késői vetés). Aszályos években szinte az egyedüli takarmánynövény, amely biztonságosan terem. A cirok silózásra akkor a legalkalmasabb, amikor a szárazanyag-tartalma 30% feletti. Bőséges szénhidrátkészlete (könnyen erjeszthető szénhidrátok-cukrok) folytán az erjedés gyorsan, néhány napon belül végbemegy (Bocz, 1996). A hagyományos cirokfélék energiatartalma azonban rendkívül alacsony (az országos adatbázis szerint 4,65 MJ/kg NEI), a magas (28-30%-os) rosttartalom, a gyenge táplálóanyag-emészthetőség és az alacsony keményítőtartalom miatt (Várhegyi és Várhegyiné, 2000).

A kukorica-cirok együttes termesztés kompromisszumon alapuló megoldásként merült fel: a cirok növeli a termésmennyiséget és a termésbiztonságot, míg a kukorica javítja a keverék energiatartalmát. A vegyes vetésből származó zöldhozam-többlet (+15-25 t/ha) elsősorban aszályos időjárási körülmények között érvényesül (Pethes, 1988). Az együjtvetés leggyakoribb módja a 2 sor cirok + 2 sor kukoricavetés, de vethetjük még 1 sor kukorica + 1 sor cirok, 2 sor kukorica + 1 sor cirok, 3 sor kukorica + 1 sor cirok sorarány szerint is (Avasi, 2001). A kukorica és a cirokfélék együttes termesztése a termésmennyiség, a termésbiztonság és a zöld növény erjeszthetősége tekintetében számos előnnyel jár, a szilázs táplálóanyag-tartalma vonatkozásában azonban gyengébb eredmény érhető el a silókukorica-szilázshoz viszonyítva. Avasi és mtsai (1999) vizsgálatai szerint a vegyes szilázsok fehérjetartalma 9 g-mal, energiatartalma pedig 0,8 MJ-lal alacsonyabb a silókukorica-szilázsokénál (kg szá. alapon). A kukorica-cirok társítás 10 évvel ezelőtt számos gazdaságban kudarcot vallott, mivel (többek között) nem volt elegendő tapasztalat a betakarítás helyes

időpontjának megválasztására. Ez nem egyszerű feladat, hiszen a silócirok 30-35% szárazanyag-tartalom mellett 60-70%-os tömegarányt ad, míg a silókukorica szárazabb (35-40% szá.), de csak 30-40%-a a teljes tételnek, 2+2 vetésszerkezet mellett. Általában vizesen érkezett a zúzalék a telepre, aminek ecetes erjedés lett a következménye. Több növény együttes termesztése mindig kihívást jelent a növénytermesztőknek és kockázatot a gazdaságnak, ezért megkönnyíti a feladat megoldását, hogy megjelentek új cirokfajták, melyek önmagukban képesek azt a táplálóanyag-tartalmat és emészthetőséget adni, mint a kukorica-cirok társítás.

A kukorica, még a legnagyobb termőképességű hibridek (40-50 t/ha) sem képesek egységnyi területen olyan mennyiséget adni, mint a hagyományos silócirok (60-70 t/ha). Jó termőhelyen és kedvező évben nem ritka, hogy a hagyományos silócirok eléri a 4 m magasságot. Az új típusú, korszerű cirokfélék azonban nem nagy termésmennyiségűekkel, hanem a cirokfélékhez képest kedvező táplálóanyag-emészthetőségükkel és megnövelt energiatartalmukkal tűnnek ki.

A silókukorica, a silócirok és a kukorica-cirok keverékszilázs tápláléértékére, valamint emészthetőségére vonatkozó adatokat az 1. táblázatban foglaltuk össze.

1. TÁBLÁZAT A SILÓKUKORICA, A SILÓCIROK ÉS A VEGYES SZILÁZS TÁPLÁLÓÉRTÉKE, VALAMINT EMÉSZTHETŐSÉGE (VÁRHEGYI ÉS VÁRHEGYINÉ, 2000)

Összetevők	Mértékegység	Kukoricaszilázs (viaszerés)	Kukorica-cirok szilázs	Hagyományos cirokiszilázs
Szárazanyag	g/kg tak.	351	313	317
NEI	MJ/kg sza.	6,44	5,52	4,65
MFE	g/kg sza.	71	64	60
MFN		46	44	56
Nyersfehérje		78	75	98
Nyersrost		208	276	285

A cirokszilázs esetében a nitrogénmentes kivonható anyagok (főként szénhidrátok) emészthetősége gyenge. A szénhidrátok (keményítő és cukor) képezik a növény energiaraktárát, nagy fajlagos energiatartalommal társulva. Ezért ezen táplálóanyag-csoport gyenge emészthetősége jelentősen csökkenti az energiatartalmat. Egy hazai kutatócsoport összehasonlító kísérletet végzett

2012-ben a Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt. területén (Lehel és mtsai, 2013). A szántóföldi kísérlet során 13 cirokfajtát vizsgáltunk meg a hozamok és a táplálóanyag-tartalom szempontjából (2. táblázat).

Az alábbiakban (2. táblázat) a 13 cirokfajta zölden meghatározott átlagos táplálóanyag-tartalma látható.

2. TÁBLÁZAT A 13 CIROKFAJTA ÁTLAGOS TÁPLÁLÓANYAG-TARTALMA (MEZŐHEGYES, 2012)

		Átlag (n=13)	Szórás
Szárazanyag	g/kg	240	48
Nyersfehérje	g/kg sza.	86	6
Nyerszsír	g/kg sza.	20	2
Nyersrost	g/kg sza.	294	28
Nmka	g/kg sza.	541	28
Hamu	g/kg sza.	59	5
NDF	g/kg sza.	591	38
ADF	g/kg sza.	339	32
ADL (lignin)	g/kg sza.	38	9
Hemicellulóz	g/kg sza.	252	13
Cellulóz	g/kg sza.	302	26
NFC ⁶	g/kg sza.	245	37
Keményítő	g/kg sza.	26	45

Egy korábbi, Mezőhegyesen elvégzett szántóföldi kísérlet során (Lehel és mtsai, 2013) meghatároztuk a korszerű Topsilo nevű cirokfajta táplálóanyagainak látszólagos emészthetőségét és energiatartalmát ürökkel (Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet, Herceghalom). A hagyományos cirokszilázshoz képest a nyerszsír, de különösen a nitrogénmentes

kivonható anyagok (keményítő, cukrok stb.) látszólagos emészthetősége javult a korszerű cirokszilázsban (3. táblázat), ami az alacsonyabb rosttartalomnak tulajdonítható. A rost emészthetősége ebben a kísérletben nem javult, ami meglepő és feltehetően a rostösszetétellel van összefüggésben.

3. TÁBLÁZAT A TOPSILO CIROKSZILÁZSOK ÜRÖKBEN MEGHATÁROZOTT EMÉSZTHETŐSÉGE (MEZŐHEGYES, 2012.)

	Nyersfehérje	Nyerszsír	Nyersrost	NMKA	NDF	ADF	ADL
TOPSILO cirokszilázs	g/kg sza.						
	92	32	217	541	421	317	44
	emészthetőség, %						
	51	75	52	71	43	39	-

A kutatócsoport a mért együtthatók segítségével számította a metabolizálható fehérje- és a nettó energiatartalmat (3. táblázat). A TOPSILO cirokszilázs energiatartalma 0,77 MJ/kg sza. értékkel volt magasabb ebben a kísérletben (Lehel és mtsai, 2013), mint a

hagyományos cirokszilázssá (4. táblázat). Ezen adatok arra utalnak, hogy a korszerű fajták ma már más paraméterekkel rendelkeznek, mint a hagyományos silócirok. A kisebb rosttartalom, kedvezőbb emészthetőséggel és nagyobb energiatartalommal társul.

4. TÁBLÁZAT A TOPSILO CIROKSZILÁZSOK ÜRÜKBEN MEGHATÁROZOTT EMÉSZTHETŐSÉGE (LEHEL ÉS MTSAI, 2013., MEZŐHEGYES, 2012.)

	NEI	NEm	NEg	MFE	MFN
	MJ/ kg szárazanyag			g/kg szárazanyag	
TOP siló szilázs	5,42	5,45	3,05	68	54

A korszerű cirokszilázs termésmennyisége ebben a kísérletben a silókukorica-szilázshoz hasonlóan alakult. Miért érdemes akkor ezen korszerű fajtákkal foglalkozni, ha nem ad nagyobb hozamot és gyengébb az energiatartalma, mint a silókukoricának? A mérsékelt hozam mellett megmaradt ugyanis a termésbiztonság (szárazságtűrés), és önmagához képest javult a tápláléérték.

A korábban már említett mezőhegyesi szántóföldi kísérlet során 13 cirokfajtát vizsgáltunk meg a hozamok és a táplálóanyag-tartalom szempontjából. A talajelőkészítés valamennyi fajtánál azonos módon történt. Minden fajta esetében azonos sorszámmal került a cirok elvetésre (egyedileg azonosított parcellaszámmal), azonos időpontban. A betakarításra szeptemberben, ugyanazon a napon került sor. Az egyes cirokfélék tenyészideje különbözik egymástól, így az összehasonlítást némileg torzíthatja. Üzemi körülmények között azonban az volt a cél, hogy azonos időpontban betakarítva hogyan alakulnak egymáshoz viszonyítva az eredmények. A szántóföldi kísérlet eredményeiből látható (5. táblázat), hogy a 13 fajtából 2 érte el az erjedés szempontjából kedvező, 30% feletti értéket. Valószínűleg később kellett volna betakarítani az alapanyagokat, de a meleg miatt már nem lehetett tovább várni (levél száradása). Látható,

hogy 5 cirokfajta esetében volt mérhető mennyiségű keményítő. A keményítő szoros pozitív összefüggést mutatott a szárazanyag-tartalommal: minél érettebb volt a cirok, annál nagyobb volt a keményítőtartalma. A szárazanyag-tartalom pozitív, de csak közepesen szoros összefüggést adott a ligninnel: a szárazabb cirokfajták nem mindig rendelkeztek nagyobb lignintartalommal! Tehát a lignintartalom nem csak fenofázis, hanem fajtafüggő is! Látható továbbá az is, hogy a legnagyobb keményítőtartalommal rendelkező cirokfajta (9 parcella: 152 g/kg szá.) gyenge zöldhozamot adott (13. a sorban), míg szárazanyag-hozamban sokkal kedvezőbb helyezést ért el (7. a sorban). Érdemes tehát több szempont alapján értékelni egy fajtát.

5. TÁBLÁZAT A 13 KÜLÖNBŐZŐ CIROKFAJTA HOZAMOK ÉS TÁPLÁLÓANYAG-TARTALOM SZERINTI EREDMÉNYEI (ZÖLD-HOZAM ALAPJÁN CSÖKKENŐ SORRENDBE ÁLLÍTVA) (LEHEL ÉS MTSAI, 2013, MEZŐHEGYES, 2012)

Sorrend ZÖLD-hozam alapján	Parcella sorszáma	Zöld-hozam t/ha	Szárazanyag-hozam t/ha	Keményítő-hozam t/ha	Szárazanyag-tartalom g/kg	Keményítő-tartalom g/kg szá.	ADL (lignin) g/kg szá.
1.	4.	54,5	10,3	0,13	190	12,4	45,2
2.	5.	43,2	10,5	0	243	0	46,9
3.	2.	41,4	9,0	0,06	217	6,2	24,4
4.	10.	40,7	10,4	0	255	0	44,2
5.	6.	40,6	8,0	0	197	0	28,9
6.	3.	40,5	10,2	0,38	251	37	30,2
7.	1.	40,0	8,7	0	218	0	25,6
8.	7.	37,7	9,8	0	261	0	43,4
9.	11.	35,4	6,7	0	190	0	35,9
10.	13.	33,6	6,8	0	203	0	38,8
11.	12.	32,5	7,5	0,51	231	68	29,6
12.	8.	30,6	9,7	0,66	316	68	46,5
13.	9.	26,7	9,3	1,41	349	152	48,2
Átlag		38,3	9,0	0,2	240,0	26,4	37,5

A már említett kísérletek eredményeként a cirokféléket elsősorban növendék üszőknek javasoltuk, másodsorban szárazonállóknak, majd közepes- és kistejű tehéneknek, és csak a legvégső esetben nagytejű tehéneknek. Van azonban arra hazai nagyüzemi példa (Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.), hogy nagy termelésű csoportokban

javította az étvágyat és nem okozott termelés-csökkenést a 8 kg/nap mennyiségben etetett korszerű cirokszilázs. Tehát érdemes foglalkozni az új hibridekkel, fajtákkal, mert potenciális lehetőséget jelentenek a tejelő ágazatban. A következő cikkben már a legújabb hazai eredményeket mutatjuk be. A szudáni fűvel kezdjük.

AZ ELLÉS ELŐTTI CA- ÉS P-ELLÁTÁS II.

A szárazonálló és előkészítő időszakban alkalmazott kalcium- és foszforkiegészítés hatása az ellést követő kalcium- és foszforszintekre tehénben Zeolit-A etetése mellett

Az előző cikk folytatásaként. Nem állásfoglalást olvasnak most a tollamból, hanem tudományos alapokon nyugvó vitaindító anyagot.

Az USA NRC ajánlása szerint a vemhes tehenek kalciumszükséglete a vemhesség utolsó heteiben napi 20 g felszívódó kalcium és napi 20 g hozzáférhető foszfor (NRC, 2001). Ez a javasolt minimum, megfelelő tartási és takarmányozási viszonyok között. Az ellés előtti alacsony kalciumbevitel ellés utáni élettani hatását az előző cikkben részletesen leírtuk. Mivel a takarmánykeverék (TMR)

EREDMÉNYEK

Az ellés előtti kalcium- és foszforkoncentrációnak nem volt hatása a tejtermelésre, a tej fehérje- vagy zsírtartalmára. A zeolit etetésekor (1-2 héttel ellés előtt) nagyobb mértékű takarmány-visszautasítást tapasztaltak, mint a zeolit etetése előtt (3-4 héttel ellés előtt). Azon csoportban, ahol nem volt foszforkiegészítés (a zeolit etetés előtti időszakban 3-4 héttel ellés előtt), ott kis mértékű volt a visszautasítás, míg a zeolit etetésekor ez a tendencia megfordult, és pont ezen csoportokban maradt meg a legtöbb takarmány (P: 36 g/nap/tehen). A takarmányfelvételt csökkentő hatás részben magyarázható a zeolit ízével. A másik magyarázat, hogy a zeolit a cink egy részét is megköti, ami monogasztrikus állatok esetében szoros kapcsolatot mutat a takarmányfelvétellel (Hughes and Dewar, 1971; Reeves, 2003; Evans et al., 2004;

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

The Effect of Dietary Calcium and Phosphorus Supplementation in Zeolite A Treated Dry Cows on Periparturient Calcium and Phosphorus Homeostasis
T. Thilising^{1,4}, T. Larsen², R. J. Jørgensen¹ and H. Houe³
J. Vet. Med. A 54, 82-91 (2007)

Department of Large Animal Sciences,
The Royal Veterinary and Agricultural University,
Frederiksberg C, Denmark

kalciumtartalma esetenként nem csökkenthető kellően alacsony szintre, felmerült annak a kérdése, hogy érdemes esetleg a kalcium felszívódásának mértékét csökkenteni, valamilyen kalcium-kötő anyaggal, amilyen például a zeolit-A termék. Jelen kísérletben (melynek előzményeit a korábbi számban olvashatják) különböző koncentrációban etették a kalciumot és a foszfort (Ca: 39 g/nap vs. 100 g/nap és P: 36 g/nap vs. 136 g/nap), miközben tesztelték a zeolit-A terméknek az étvágyra, a tejtermelésre, a kalcium és a foszfor szintjére (vérplazma), valamint a D-vitamin és a parathormon koncentrációjára gyakorolt hatását.

Dybkaer és mtsai, 2006). A csökkent takarmányfelvétel növeli a zsírmáj-szindróma és a ketózis kockázatát (Drackley és mtsai, 1991; Bertics és mtsai, 1992). Bármely faktor (zeolit és/vagy P-hiány), ami csökkenti az energiabevitelt az ellés körüli időszakban (Goff and Horst, 1997a,b), problémát okoz. Hozzá kell azonban tenni, hogy az ellési bénulás és a hipokalcémia szintén csökkenti a takarmányfelvételt az ellés körül, növelve a ketózis, az oltógyomor helyzetváltozás és számos más anyagforgalmi betegség kockázatát (Marquardt és mtsai, 1977; Goff and Horst, 1997a, Curtis és mtsai, 1983, Massey és mtsai, 1993; Curtis és mtsai, 1983, 1984). A jelen kísérletben előfordult nagy arányú ketózis és oltógyomor helyzetváltozás a zeolit etetés hatására bekövetkező csökkent takarmányfelvétel eredményének tekinthető.

A VÉR KALCIUM- ÉS FOSZFORKONCENTRÁCIÓJÁRA GYAKOROLT HATÁS

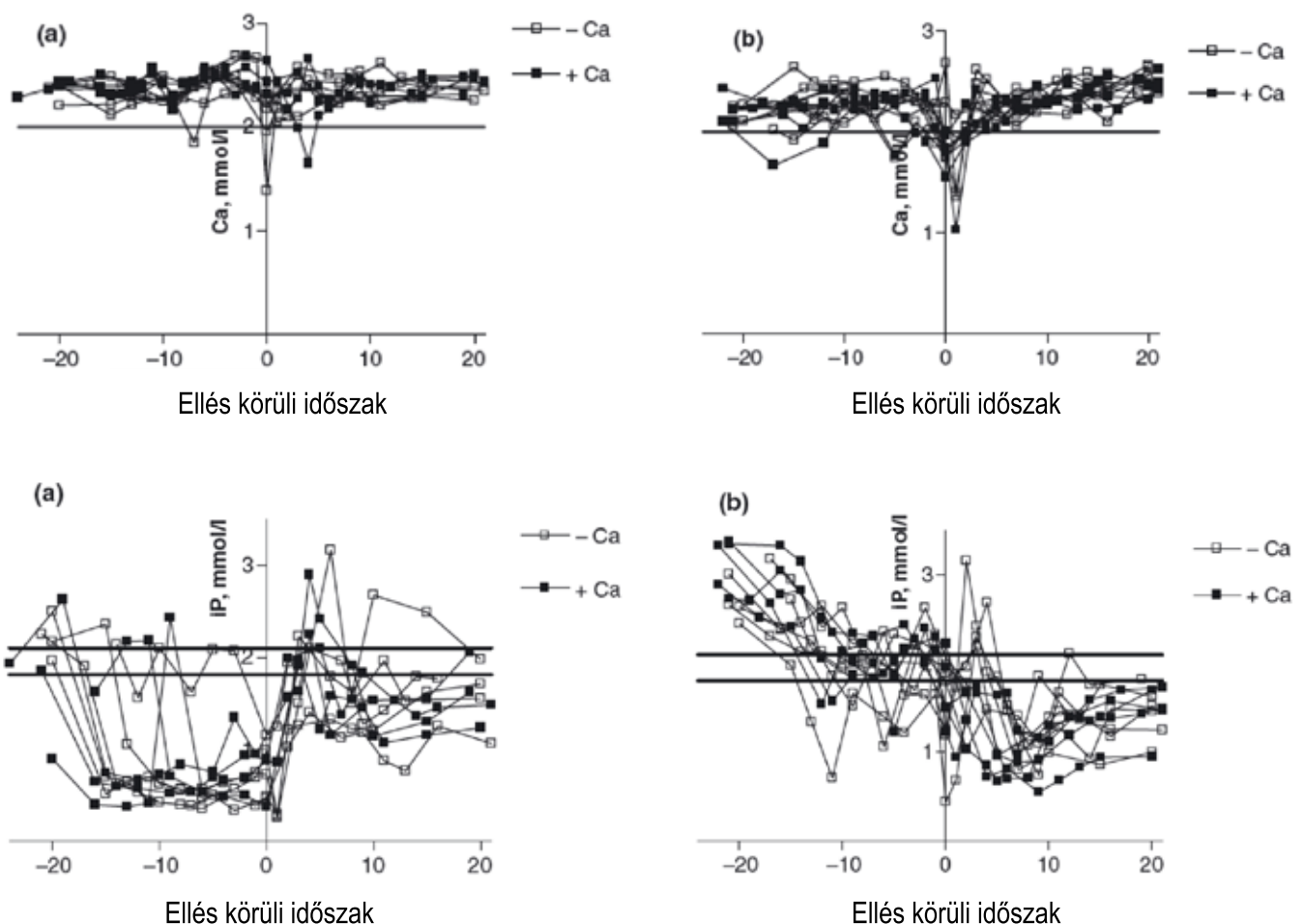
Az ellés előtti kalciumszintnek (39 g/nap/tehén vagy 100 g/nap/tehén) nem volt szignifikáns hatása a plazma kalcium vagy szövetlen foszfor koncentrációjára ellés után egyik csoportban sem zeolit etetése után. Jelen kísérletben a zeolit kiegészítés az alacsony Ca-etetéskor a hozzáférhető Ca mennyiségét a szükséges szint alá csökkentette, még sem volt negatív hatása az ellést követő Ca-szintre.

Az ellés előtti magasabb foszforkoncentráció (136 g/nap/tehén) viszont csökkentette a kalciumszintet a vérben ellés előtt (a zeolitkiegészítés mellett) és ellés után is, továbbá csökkentette a vér szövetlen foszforkoncentrációját ellés után. Az ellés utáni (0-3 nap) kalciumkoncentráció az alacsony foszforkiegészítés esetében 2.25 ± 0.06 mmol/liter volt, míg a magas foszforkiegészítés mellett 1.9 ± 0.07 mmol/liter. Utóbbi érték már hipokalcémiának tekinthető. Az ellést követő 4-21 napban az ellés előtti foszforkoncentrációnak nem volt hatása a plazma kalciumszintjére.

A foszfor koncentrációja magasabb volt a zeolit etetése előtt, a zeolit etetése alatt, és ellés után a P-kiegészített csoportokban, mint ahol nem volt P-kiegészítés (hipofoszfátémia alakult ki). Ezzel ellentétes hatás volt megfigyelhető később. Az ellést követő 4-21 napban a vérplazma foszfortartalma alacsonyabb volt abban a csoportban, ahol az ellés előtt foszforkiegészítést etettek (136 g/nap/tehén), mint ott, ahol nem volt.

A zeolit tehát megkötötte a foszfor egy részét a takarmányból. Ebben szerepet játszhat a zeolitból savas közegben felszabaduló alumínium. Az alumínium nem felszívódó komplexet képez a foszforral (alumínium-foszfát). A foszfor tehát valószínűleg a vékonybélben kötődik meg, az oltógyomor okozta savas közeg hatására. Az alumínium nincs káros hatással a tehén egészségére, de a tej és a humán fogyasztás szempontjából még vizsgálni kell a kérdést.

1. ÁBRA A VÉR KALCIUM ÉS FOSZFORTARTALMA: A KALCIUMKONCENTRÁCIÓ (39 G/NAP/TEHÉN VAGY 100 G/NAP/TEHÉN) ÉS A ZEOLIT HATÁSA A VÉRPLAZMA KALCIUMKONCENTRÁCIÓJÁRA (A - FOSZFORKIEGÉSZÍTÉS NÉLKÜL ELLÉS ELŐTT -36 G/NAP/TEHÉN; B - FOSZFORKIEGÉSZÍTÉSSEL ELLÉS ELŐTT -136 G/NAP/TEHÉN)

A vízszintes vonal jelzi a hipokalcémia határát (2,0 mmol/liter Ca alatt)
A téglalap pedig a zeolit etetésének időszakát mutatja.

A Ca és a P abszolút koncentrációja mellett a Ca:P arány is hatással lehet a felszívódásra. Nagy mennyiségű Ca etetésekor a P hozzáférhetősége romlik, és fordítva (Sevilla and Ternouth, 1981; Field és mtsai, 1983; Wan Zahari és mtsai, 1990). Normál körülmények között a tehén a Ca:P arány tág tartományát képes tolerálni, ha a szükségleti értékek teljesülnek (NRC, 2001). A Ca:P arány két szélső értéke, melyet a tehén még képes elviselni: >7:1 - <1:1 (Miller, 1983). Ezen két arány között a tehén tolerál. Nem zárható ki, hogy jelen kísérletben a 0.3:1 Ca:P arány hatással volt a felszívódásra.

A témához kapcsolódik a Mg értékelése is. A plazma Mg-tartalmát nem befolyásolta az ellés előtti Ca- vagy P-koncentráció. Az élettani fázisok viszont hatással voltak a Mg-szintre: ellés után 0-21 napig szignifikánsan magasabb volt a vér magnéziumtartalma, mint ellés előtt. A Mg átlagos koncentrációja a vérben 0,8 mmol/liter felett volt a kísérlet teljes időtartama alatt (hypomagnesaemia: < 0,8 mmol/liter)

Összességében tehát ezen kísérletben azon tehenek esetében tapasztaltak magasabb kalciumszintet ellés után, ahol az ellés előtt korlátozott volt a P-ellátottság (36 g/nap/tehen). Sokkal valószínűbb, hogy a zeolit okozta elsődlegesen a P-hiányt, nem pedig a csökkent takarmányfelvétel. Nem ez az egyetlen kísérlet, ahol ez lett az eredmény, számos korábbi kísérlet során kimutatták már az ellés előtti többletfoszfornak a kalciumcsökkentő

hatását (Field és mtsai, 1975; Kichura és mtsai, 1982; Breves és mtsai, 1985; Maunder és mtsai, 1986; Barton és mtsai, 1987; Schröder és mtsai, 1990; Peterson és Beede, 2002). Ez az összefüggés azonban soha nem volt egyértelműen magyarázva. Feltehetően a vérplazma csökkenő foszfát koncentrációja gátolja a kalcium-foszfát képződését, ami egy relatív Ca^{2+} többlethez vezet, így segíti át a P-hiány a tehenet a kritikus időszakon. A plazma ionizált Ca-szintjének mérése, mint új laboratóriumi módszer, segíthet a jövőben megérteni a mechanizmust. A kísérlet fontos eredménye, hogy a zeolit segített a hozzáférhető foszfor mennyiségét kellően alacsonyan tartani ellés előtt. Sokkal valószínűbb, hogy a zeolit okozta elsődlegesen a P-hiányt, nem pedig a csökkent takarmányfelvétel.

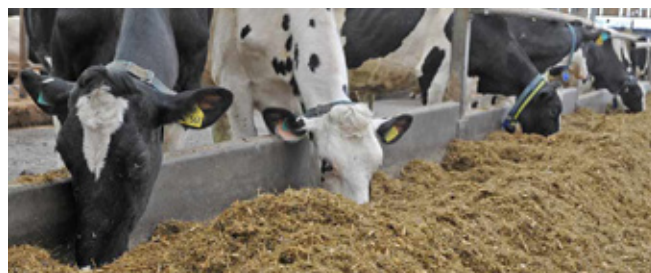
A PARATHORMONRA GYAKOROLT HATÁS

A plazma parathormon koncentrációjára nem volt hatással az ellés előtti kalciumetetés, sem a kevés, sem a sok kalciumbevitel. Az ellést követő 4-21 nap során ott volt magasabb a parathormon szintje a vérben, ahol kalciumkiegészítést alkalmaztak ellés előtt (100 g/nap/tehen). Az ellés előtti foszforkoncentrációnak (36 g/nap/tehen vagy 136 g/nap/tehen) nem volt szignifikáns hatása

az ellés utáni (4-21 nap) parathormon koncentrációra a vérben. A zeolit etetése során (ellés előtt 1-2 héttel) és közvetlenül az ellést követően (0-3 nap) a plazma parathormon koncentrációja azon tehenek esetében volt magasabb, melyek ellés előtt kaptak foszforkiegészítést (136 g/nap/tehen).

A VÉR D-VITAMIN KONCENTRÁCIÓJÁRA GYAKOROLT HATÁS

A vérszérum 1,25(OH)₂D-vitamin tartalma az ellés előtti 1-2 hét során alacsonyabb volt azon zeolitot fogyasztó csoportban, ahol magas volt a kalciumbevitel (100 g/nap/tehen), mint ott, ahol kevés kalciumot kaptak a tehenek. Az ellés előtti kalciumkiegészítés (100 g/nap/tehen) nem volt hatással a későbbi időszakban a D-vitamin szintekre. Az ellés előtti P-koncentrációnak szintén nem volt hatása a D-vitamin szintre.

ÖSSZEFOGLALÁS

Jelen kutatás azt igazolta, hogy a takarmányadaggal, ellés előtt felvett foszfor nagyobb mennyisége (136 g/nap/tehen) szignifikáns negatív hatással van a vér kalciumszintjére az ellés utáni időszakban, zeolit etetése mellett is. A kísérlet azonban nem ad magyarázatot arra, hogy a zeolit okozta hipofoszfátémia hogyan növeli a plazma kalciumkoncentrációját az ellés körül. Az viszont nem kérdés, hogy a mechanizmus létezik. Ezért a zeolit etetés a csökkent foszforkoncentráció segítségével

preventíve csökkentheti a hipokalcémia kialakulásának kockázatát az ellés körül. Óvatosan kell azonban a dózist beállítani, mert a foszforhiánynak direkt káros következményei lehetnek normál kalciumszint mellett is. A zeolit Ca-kötő hatását számos tényező befolyásolhatja, ami kevésé feltárt még. A zeolit helyesen beállított, csökkentett mennyiségével mérsékelhetőek a negatív hatások (hipofoszfátémia, étvágycsökkenés) anélkül, hogy a hipokalcémiát megelőző, kedvező hatást elveszítenénk.

NÁLUNK TÖBBET KAP A PÉNZÉÉRT!

- **Agrárszemlélet**
országos átlagokkal és értékeléssel.
- **Hazai adatbázis**
közel 10.000 takarmány eredményével.
- **Hitelesség**
ingyenes ellenőrző mérésekkel.
- **Gyakorlatias paraméterek**
CSPS, peNDF, RFV.
- **Kisparcellás és üzemi kísérletek**
tömegtakarmányokkal.
- **Kompatibilitás**
az AMTS programmal.
- **Komplexitás**
Profi csomag, ásványi anyagok (+DCAD), mikotoxinok és mintakoordináció.
- **Innováció**
új kalibrációkkal bővült a Profi csomag!

1. Alapadatok:

- táplálóanyagok: szárazanyag, nyersfehérje, nyerszsír, nyersrost, hamu,összcukor, keményítő, NDF, ADF, ADL, NFC, NSC, oldódó fehérje, lizin, metionin, nitrát, peNDF,
- emészthetőség: by-pass keményítő, szerves anyag emészthetőség (OMd), emészthető szerves anyag (DOM), NDFd48, dNDF48, iNDF240,
- erjedés: pH, ammónia, tejsav, ecetsav.

2. Hazai és nemzetközi számított értékek:

- Magyar energia- és fehérjeértékelési rendszer (MFE, MFN, UDP, FOM, DE, ME, Nem, NEg, NEI),
- Francia energia- és fehérjeértékelési rendszer (RDP, RUP, PDIA, PDIN, PDIE, UFL, UVF),
- Holland energia- és fehérjeértékelési rendszer (DVE, VOS, FOS),
- Német energia- és fehérjeértékelési rendszer (NEI, ME, NEI-VC, nXP, RNB, UDP),
- USA szénaértékelés: RFV.

3. USA (CNCPS és NRC) adatok

kukoricaszilázsra, lucernaszilázs/szenázsra, lucernaszénára, gabonaszilázsokra vonatkozóan:

1. CNCPS szerinti fehérjefrakciók (A1%, A2%, B1%, B2%, C%, RDP%, RUP%, A1%),
2. CNCPS szerinti szénhidrátfrakciók (A1%, A2%, A3%, A4%, B1%, B2%, B3%),
3. CNCPS szerinti NDF-lebonthatósági adatok (12, 24, 30, 48, 120 és 240 óra),
4. NRC szerinti fehérjefrakciók (totál fehérje, nyersfehérje (exc. NH3-N), ammónia%, oldódó fehérje, NDICP%, ADICP%).

**Lefordítjuk, kiszámoljuk
és segítünk megérteni...
Válaszokat adunk.**

**Laborvezető:
Podmaniczky Tímea**

**tel.: +36 20 219 95 12
taklab@atkft.hu**

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. Takarmányanalitikai Laboratórium,
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

Fotó: Kakuk György

SZARVASMARHA ÁBRÁZOLÁSOK A MAGYAR PÁSZTORMŰVÉSZETBEN II.

Dr. Kenéz Árpád
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Előző cikkemben bemutattam azokat a szarvasmarha motívumokat, melyekkel a magyar pásztorok ostoraikat, botjaikat díszítették. Ez alkalommal néhány olyan használati eszközt veszünk górcső alá, mint a borotválkozáshoz használt tükrőtartó (tükrös), a borotvatok, cigaretta- és gyufatartó, az óralánc, a kabak, valamint a bicska. Ezek is szerves részét képezték a pásztorhagyományoknak, a

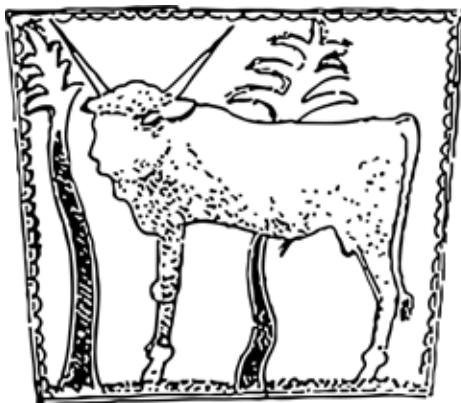
pásztorok magukkal hordták a szűr ujjában, a suba felvarrt aljában, övre fűzött bicskatokban, vagy a lajbi zsebében. Méretük ugyan eltérő, de közös bennük az, hogy sok esetben igen gazdag díszítéssel látták el őket, amelyek között természetesen tehén-, bika- és ökorábrázolások is sűrűn megtalálhatók voltak.

TÜKRÖS

A pipereholmik jellegzetes képviselője ez a dobozka, amely egy szerkezet segítségével ki-behajtható tükröt foglal magában.

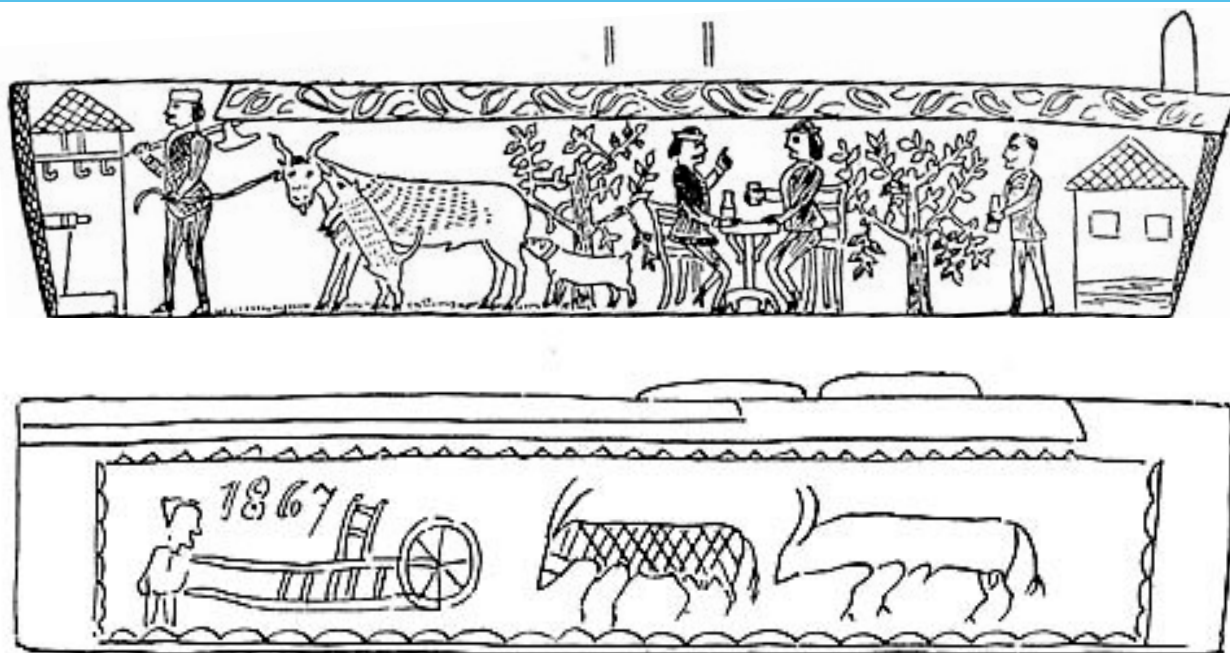

1. kép. Ezen a gazdagon faragott tükrösön egy régi legelőtípus, a fás-legelő figyelhető meg. Sok esetben az ilyen legelőkön tölgy hagyásfák voltak, mint ahogy azt a művész is látványosan ábrázolta (Lengyel 1961).

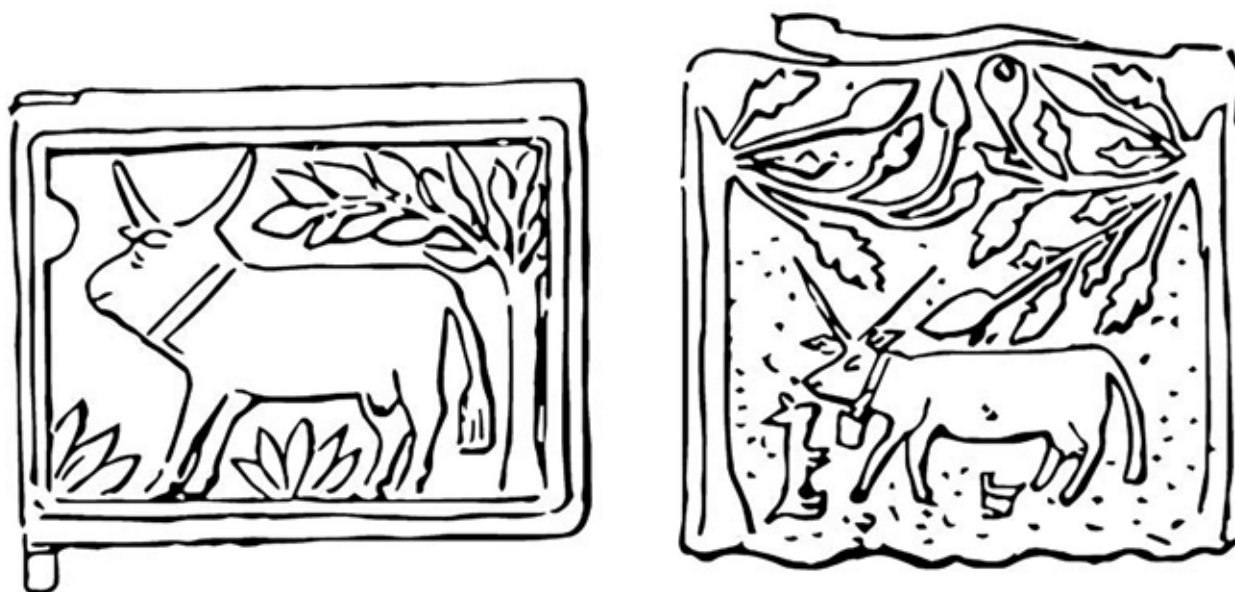
2. kép: Egyszerűbb kidolgozású tükrösök rajzai (Malonyai 1911). Ezeken a tárgyakon megfigyelhető, hogy az állatokon túl egy fa is központi elem. Az ilyen jellegű „életfa”-állat ábrázolások már a 8-10. századi lovas nomád leletanyagban is előfordulnak főként brokátból készült ruhamaradványokon.

BOROTVATARTÓ

3. kép: Díszes, faragott borotvatartók (Malonyai 1911).

GYUFA- ÉS CIGARETTATARTÓ

4. kép: A tükrösökhöz hasonlóan a gyufa- és cigarettatartók is fából készült mechanikus dobozok voltak, melyeket a kis felülettől függetlenül gazdagon díszítettek faragással (Malonyai 1911).

KABAKTÖK

A többnyire folyadék tárolására használt kabaktök vagy lopótök (*Lagenaria siceraria*) világszerte elterjedt. Felületét - az adott kultúrától függően - a mai napig nagyon gyakran festéssel, zsinórokkal, gyöngyökkel, kagylókkal stb. díszítik. A magyar pásztorok az úgynevezett karclozás (sértegetés, bemetélés, karcolás) technikát alkalmazták, azaz a kiszáritott tök héját éles késsel, szöggel (pl. a juhászbicska körmölő pengéjével) megsértették, majd

az így kapott „árokba” valamilyen festékanyagot kentek, ami kiemelte a háttérből a karcolt motívumokat. A festék a régi leírások szerint lehetett pirított dióbél vagy faggyú és korom (puskapor) keveréke, esetleg kalapzsír, amely a pásztorok belsejében gyűlt össze a használat során, mely miatt a karcolt virágmintákat pl. mocsokvirágnak is hívják (Manga 1972). Manapság már tintát és különböző akrilfestékeket használnak a kézművesek.

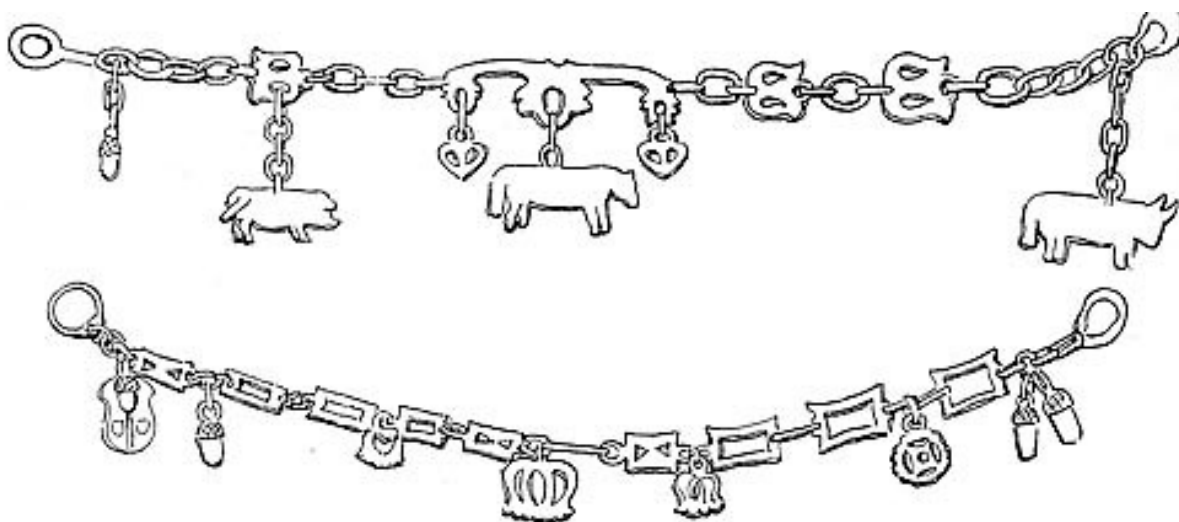

5. kép: Ezen a képen egy kabak mintázatának kiterített rajza látható egy erdei életképpel, amely akár az erdei legeltetés egyik képi öröksége is lehet (Malonyai 1911).

6. kép: Karcolt kabaktök, betyáros tetővel (készítő: Nagy István, 1977, Magyar Nemzeti Digitális Archívum, [http1](http://)).

7. kép: Szaruból készült óraláncok rajza (Malonyai 1911).

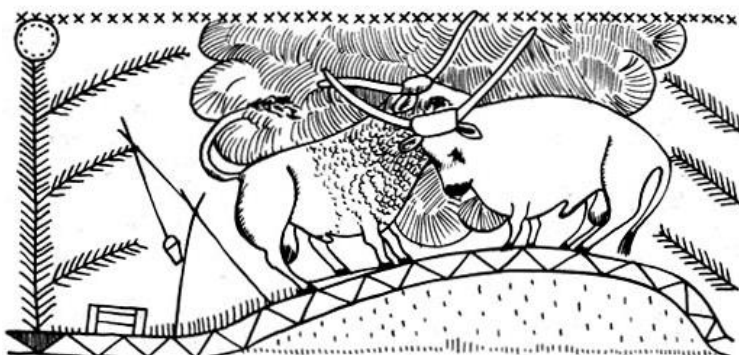

8. kép: Bai László kortárs alkotása (<http2>).

9. kép: Varga Tamás késes, népi iparművész gulyásbicskája szürke bika és tulipán intarziával (fotó: Varga T., <http3>).

10. kép: Táltosviaskodás ábrázolása szaru sótartón (Sárrét, Szűcs Sándor rajza, <http4>) és ennek átültetése bicskanyélre (a bicska készítője Tóth Árpád késes és köszörűs mester, népi iparművész - Révész késes műhely, karcolozás: Fazekas Gábor, fotó és tulajdonos: Papp Gábor).

11. kép: Ifj. Papp Zoltán késes rézintarziás bicskái (<http5>).

12. kép: Török Lajos késes mesterjegyei (beütői) a bicskák tálungjában (fotó: Hardi S. és Papp Zs.).

13. kép: Fodor Zoltán gravírozó mester munkája ifj. Boznánszky László késes által készített bicskán (fotó: Fodor Z.).

14. kép: Kocsis Ferenc késes népi iparművész által készített fejes görbe bicska (fotó és tulajdonos: Lipécz Cs.).

BICKATOK

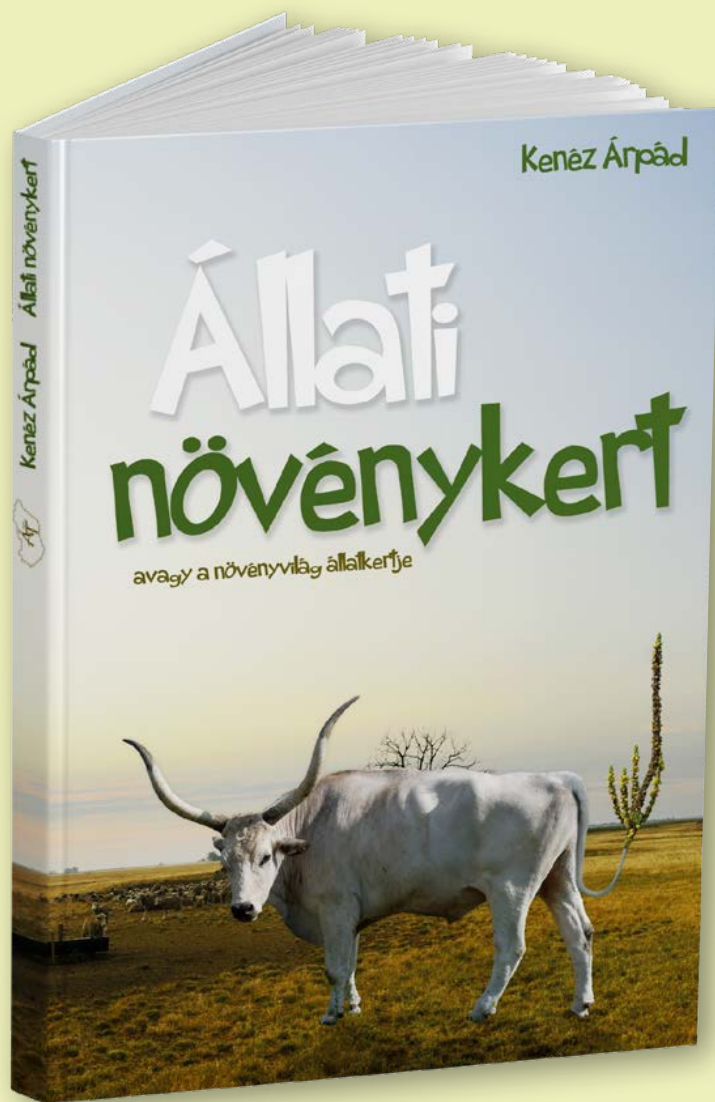
15. kép: Gebei Sándor által készített csipkézett csikos bicskatok bronzból öntött szürke marha fejjel, Török Lajos alkotta páros bicskához (http6).

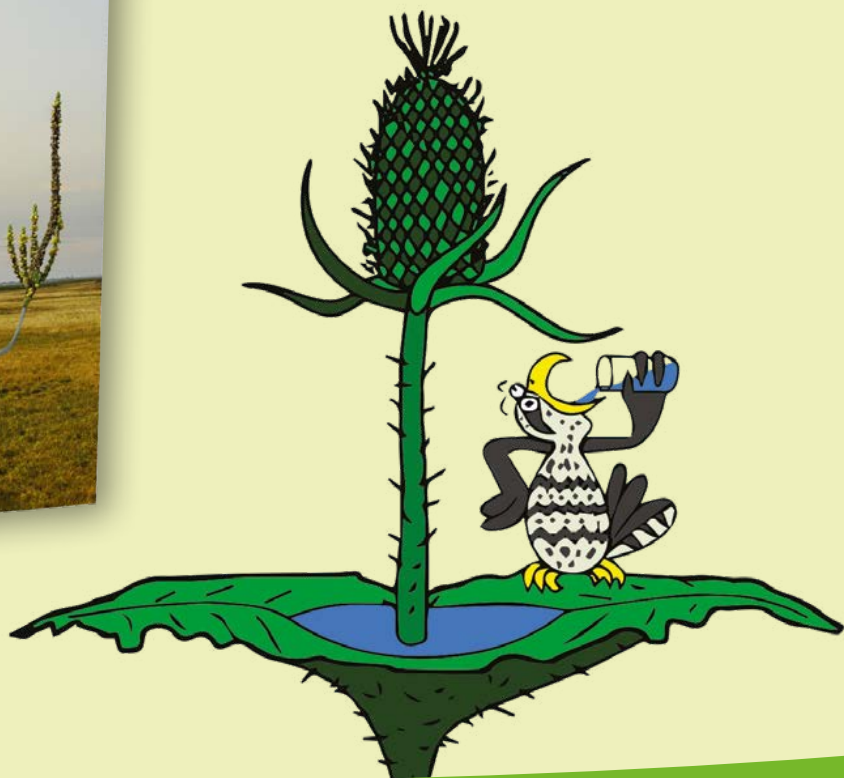
16. kép: Nyersbőrből készült bicskatok karcolt díszítéssel (készítette: Kiss József, a szerző fotója).

Állati jó növények!

- természet- és környezetbarátoknak
- állat- és növénykedvelőknek
- 0-100 éves korig

Megrendelhető az ÁT Kft-nél:

Tel.: 06 20 329 5227

racz.henriett@atkft.hu

Ára: 2 990 Ft

www.atkft.hu

10 db vásárlása
esetén

-20%

A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS KÖZLEMÉNYE

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2018. október 4-i ülésén úgy döntött, hogy a 2018. április 1. napjától 2019. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2018. július 5-i ülésén – meghatározott 95 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedévében (2018. október-december) 96 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.”

Továbbra is várjuk a tagság csatlakozási szándékát. További információ, valamint a csatlakozás feltételei megtalálhatók a Tej Terméktanács weboldalán (www.tejtermek.hu).

TEJPIACI JELENTÉS

A 8/2017. (III.2.) FM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárgazdasági Kutató Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

által közösen működtetett kiterjesztett adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2018. szeptemberi, illetve összesen adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2018. szeptember				
		mennyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsírtartalom [g/100g]	Fehérjetartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	95 073	89,04	3,71	3,31	93,30
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	4 857	81,95	3,71	3,32	89,91
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	5 045	-	3,61	3,34	98,06
Társvállalattól átvett alapanyag	-	6 041	-	-	-	-
Import alapanyag (külföldről vásárolt)	-	150	-	-	-	-
Társvállalatnak értékesített alapanyag	-	3 648	-	-	-	-
Export (külföldre kiszállított teljes tej)	-	10 640	-	3,65	3,29	108,20
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	104 251	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)	-	1 510	-	-	-	-
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)	-	402	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

ALAPANYAG ADATOK		2018. január – szeptember							
		Mennyiség [tonna]	Változás az előző év azonos időszakához %	Alapár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %	Zsír-tartalom [g/100g]	Fehérje-tartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	966 204	102	90,28	102	3,72	3,27	93,92	102
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	21 095	87	82,18	95	3,68	3,26	85,84	98
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej		59 855	97			3,65	3,24	94,45	100
Társvállalattól átvett alapanyag		50 959	97						
Import alapanyag (külföldről vásárolt)		8 373	151						
Társvállalatnak értékesített alapanyag		48 110	117						
Export (külföldre kiszállított teljes tej)		120 052	77			3,72	3,25	92,63	92
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		1 012 784	101						
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)		9 747	17						
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)		6 061	168						

Forrás: AKI PÁIR

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

Év: 2018

Hónap: 9. hónap

FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	42 021,31		35 057,27	5 874,20	11 888,91
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	36 737,14		32 837,14	2 790,73	8 844,19
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	874,74	178,70	616,87	463,19	468,00
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	1 189,69		131,70	905,47	1 206,79
50	Savanyú tejpor		44,52	32,76		505,22
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 391,24	42,60	1 505,32	463,13	1 537,84
70	– ebből vaj	802,10	42,60	823,43	152,25	1 304,14
80	Sajt és túró összesen	9 445,69	220,60	8 993,10	2 652,75	5 006,09
90	– ebből túró	2 119,41		2 465,61	83,42	1 461,86
100	– ebből trappista	1 962,81	35,84	2 490,10	433,29	931,26
110	– ebből ömlesztett sajt	1 867,84		1 672,48	517,23	1 328,19
120	Savanyított tejtermék	10 065,00	2 410,37	14 310,69	1 657,99	4 585,38
130	– ebből tejföl	6 106,18		6 051,08	1 301,70	2 798,87
140	– ebből növényi zsírral készült termék	826,36		953,20	34,82	226,27
150	Ízesített tejitalok	4 023,78	176,55	6 193,46	256,56	1 444,69

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018

Hónap: 1-9. hónap

FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Termelés	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	357 317	96	304 886,94	97	56 019,24	136
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	306 461	96	281 092,32	98	20 214,33	118
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	10 349	102	6 963,49	178	4 408,52	119
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	9 748	142	1 770,43	62	6 691,21	127
50	Savanyú tejpor	806	145	273,18	278	112,50	-
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	10 819	142	15 173,23	100	4 595,22	128
70	– ebből vaj	6 136	156	8 912,31	94	1 083,65	120
80	Sajt és túró összesen	89 474	113	80 016,27	118	24 130,56	99
90	– ebből túró	20 149	105	24 511,68	101	856,53	165
100	– ebből trappista	18 799	109	21 804,41	128	4 010,91	135
110	– ebből ömlesztett sajt	16 383	-	13 766,54	101	6 145,16	78
120	Savanyított tejtermék	92 301	101	139 489,35	100	15 464,52	101
130	– ebből tejföl	57 036	95	59 941,50	94	12 178,44	109
140	– ebből növényi zsírral készült termék	7 799	105	8 903,11	102	384,26	76
150	Ízesített tejitalok	30 016	124	52 396,82	126	2 190,05	140

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018

Hónap: 9. hónap

KISKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	1 573,04	22 457,08	13,62	2 831,71
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	1 530,12	20 980,44	13,01	2 557,00
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	309,19	667,12	2,82	288,18
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	1,00	35,40		7,48
50	Savanyú tejpor	4,58	5,17		0,24
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	198,05	659,97	0,41	238,27
70	– ebből vaj	91,86	278,82	0,20	96,62
80	Sajt és túró összesen	890,85	4 528,82	2,40	1 728,04
90	– ebből túró	187,66	968,69	0,47	162,45
100	– ebből trappista	136,03	1 527,20	0,29	422,10
110	– ebből ömlesztett sajt	98,77	673,51	1,48	324,40
120	Savanyított tejtermék	1 154,14	6 850,47	2,69	1 296,14
130	– ebből tejföl	16,08	2 688,32	1,17	397,97
140	– ebből növényi zsírral készült termék	94,30	264,74	3,19	93,82
150	Ízesített tejitalok	470,04	2 158,22	10,11	500,48

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

Év: 2018

Hónap: 1-9. hónap

KISKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	16 022,43	207 064,20	120,14	2 831,71
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	15 610,13	194 863,66	118,18	2 557,00
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	3 105,44	6 814,44	8,88	288,18
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	28,41	1 048,81	0,01	7,48
50	Savanyú tejpor	41,25	329,70	0,01	0,24
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 488,03	6 846,85	5,31	238,27
70	– ebből vaj	553,40	2 530,52	3,36	96,62
80	Sajt és túró összesen	7 045,49	45 546,12	21,63	1 728,04
90	– ebből túró	1 587,09	10 445,05	3,96	162,45
100	– ebből trappista	838,69	15 204,61	3,44	422,10
110	– ebből ömlesztett sajt	708,12	8 740,77	27,45	324,40
120	Savanyított tejtermék	11 120,44	67 355,86	29,06	1 296,14
130	– ebből tejföl	127,23	25 897,84	10,45	397,97
140	– ebből növényi zsírral készült termék	1 055,79	3 216,17	35,01	93,82
150	Ízesített tejszálak	3 737,73	16 115,48	81,04	500,48

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018

Hónap: 9. hónap

NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	3 429,60	13 270,98	1 657,28	5 738,54
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	3 206,38	11 848,74	62,88	5 407,50
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	1 216,24	1 900,69	41,10	1 165,12
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	58,11	3 870,01	0,99	1 872,21
50	Savanyú tejpor	47,50	2 292,45	0,01	1 124,46
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	115,40	650,56	11,32	271,46
70	– ebből vaj	111,67	522,08	6,25	210,19
80	Sajt és túró összesen	2 843,68	12 910,99	109,20	4 446,53
90	– ebből túró	66,44	2 502,11	6,37	528,11
100	– ebből trappista	2 080,02	3 960,18	33,15	2 031,01
110	– ebből ömlesztett sajt	38,20	364,81	14,64	215,31
120	Savanyított tejtermék	1 422,60	6 308,82	51,79	1 566,84
130	– ebből tejföl	97,84	2 392,60	13,13	533,33
140	– ebből növényi zsírral készült termék	25,14	483,21	17,58	227,94
150	Ízesített tejszálak	267,26	1 553,44	36,27	410,23

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018

Hónap: 1-9. hónap

NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	34 742,72	146 335,29	14 980,69	5 738,54
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	33 191,78	123 732,62	640,85	5 407,50
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	14 750,37	20 817,38	449,84	1 165,12
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	719,73	45 241,54	28,37	1 872,21
50	Savanyú tejpor	573,75	20 044,15	0,86	1 124,46
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 289,44	11 233,15	63,62	271,46
70	– ebből vaj	1 193,16	9 647,38	39,87	210,19
80	Sajt és túró összesen	36 859,60	119 720,32	792,95	4 446,53
90	– ebből túró	615,24	22 512,44	57,51	528,11
100	– ebből trappista	18 458,22	37 551,44	253,29	2 031,01
110	– ebből ömlesztett sajt	400,26	3 259,85	124,87	215,31
120	Savanyított tejtermék	12 554,87	58 984,28	445,24	1 566,84
130	– ebből tejföl	672,38	29 814,30	137,07	533,33
140	– ebből növényi zsírral készült termék	231,26	4 722,66	158,56	227,94
150	Ízesített tejszálak	2 064,54	11 161,25	319,97	410,23

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

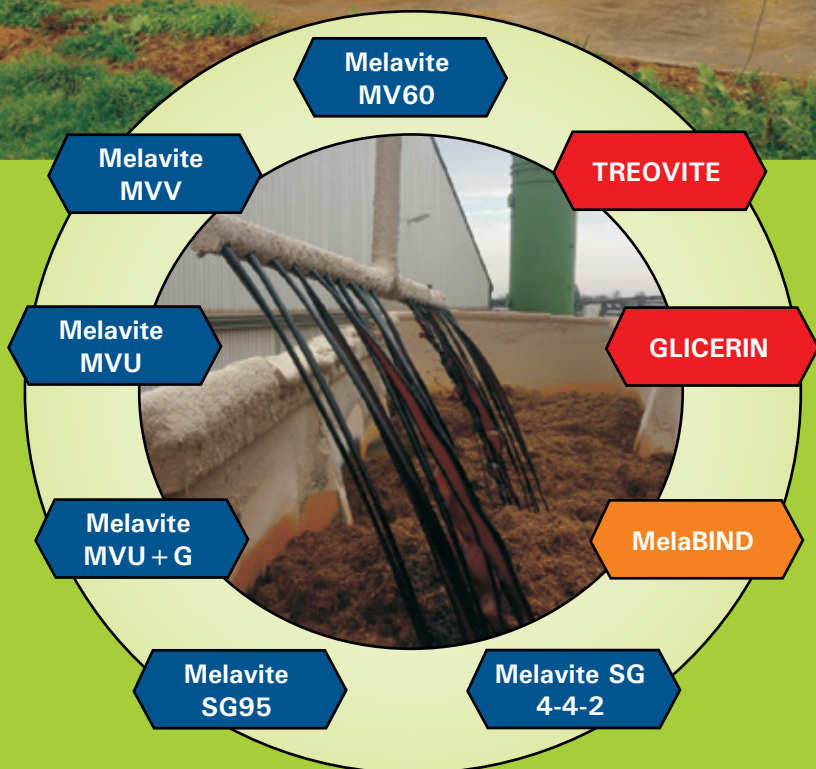
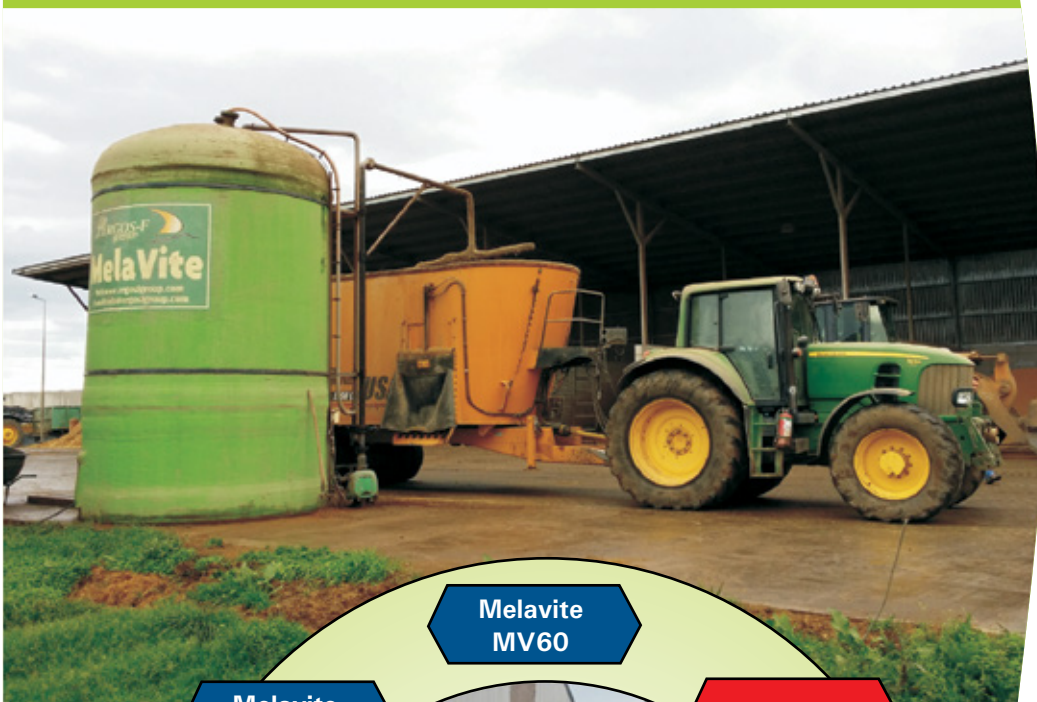

ARGOS FEED

Magas hozam és vitalitás!

MELAVITE

Melasz alapú, folyékony takarmány kiegészítők minden állatfaj számára

**PARTNEREINK
SZÁMÁRA
KIADAGOLÓ
TECHNOLÓGIÁT
ÉS TARTÁLYT
BIZTOSÍTUNK,
VALAMINT
PONTOS
ÉS KISZÁMÍTHATÓ
KISZÁLLÍTÁST!**

Kereskedelmi és Marketing Igazgató:
Hadházy Péter +36 70 938 1511

Területi képviselők:

PEST MEGYE:

Baranyi Szabolcs szaktanácsadó
+36 70 9400 289

ÉSZAK-DUNÁNTÚL:

Varga Miklós +36 70 9400 258

DÉL-DUNÁNTÚL:

Kiss Csaba +36 70 9400 272

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG:

Hadházy Péter +36 70 938 1511

DÉL-KELET MAGYARORSZÁG:

Szabó Tibor +36 70 3331 804

www.argosfgroup.com

Teljes körű higiéniai megoldás

Dobra Lajos – Palotás Mg. Zrt. telepvezetője
és Kiss Attila – Animal-Hygiene Kft. ügyvezetője

Számomra mindig megtisztelő, amikor Partnereink kérésünkre nyilatkoznak az általuk használt termék, technológia hatékonyságáról. Hiszen nevét, cégét felvállalva önti szavakba eddigi tapasztalatait, eredményeit.

Mióta az a szerencse ért, hogy az állattenyésztés beszállítói vonalán dolgozhatom, néhány Partnerem a pályám kezdete óta megelőlegezi bizalmát nekem. Ezek közé az emberek közé tartozik **Dobra Lajos a Palotás Mg. Zrt. telepvezetője**. Ismeretségünk, szakmai kapcsolatunk lassan 10 éve tart, töretlen bizalommal. Remélem, ez a kapcsolat még hosszú ideig megmarad.

MONDJ NÉHÁNY SZÓT MAGADRÓL!

Egy Békés megyei kis faluban nőttem fel. Családom mezőgazdasággal foglalkozott.

Innen adódik az elhivatottságom a mezőgazdaság irányába. Állategészségügyi szakközépiskolába jártam, majd tanulmányaimat a Gödöllői Egyetemen folytattam. Pályámat 1995-ben a Jászapáti Mezőgazdasági Rt.-ben kezdem. Kezdetben, gyakornokként több állatfaj tartásának a munkálataiban is részt vettem, többek között törzslúd, sertés, pulyka, szarvasmarha ágazatokban. 2000-től a tehénészeti telepen telepvezetőként kezdem el dolgozni. 2011-ben kisebb kitérőt tettem a kereskedelem irányába. Szűk egy évig egy takarmányos cégnél értékesítőként tevékenykedtem. Ebben az időszakban a takarmányozás rejtelmeiben jobban el tudtam merülni, másrészt, mint kereskedő az asztal másik oldalát is volt szerencsém kipróbálni. Az itt szerzett tapasztalatokat a mai napig tudom hasznosítani. 2012-ben visszakerültem a termelésbe, és a Palotás Mg. Zrt. tehénészeti telepén telepvezetőként dolgozom.

NÉHÁNY MONDATBAN MUTASD BE KÉRLEK A TELEPET!

A Palotás Mg Zrt. életében is eljött az az időszak, amikor választút elé kerültek. Vagy felszámolják a tehénészetet, vagy pedig komoly beruházással folytatják a küzdelmet a

fennmaradásért. Nálunk az utóbbit választotta a vezetőség, és egy 1 milliárd forintot meghaladó fejlesztés került megvalósításra. Egy 608 férőhelyes új termelőistálló kivitelezése valósult meg, teljes egészében nyakfogóval felszerelve, pihenőbokszos tartásrendszerben, mobil, hidraulikusan működő trágyalehúzó rendszerrel, szeparátorral felszerelve. Szellőző rendszere természetesen a mai kor követelményének megfelelő.

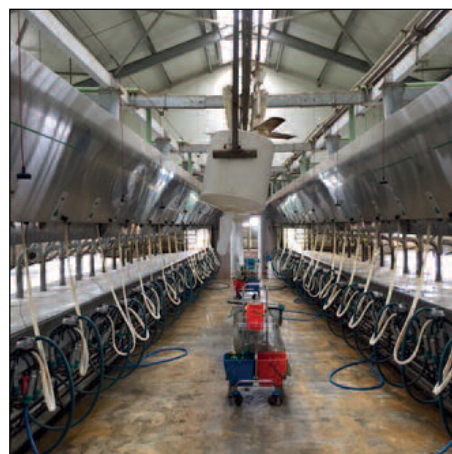
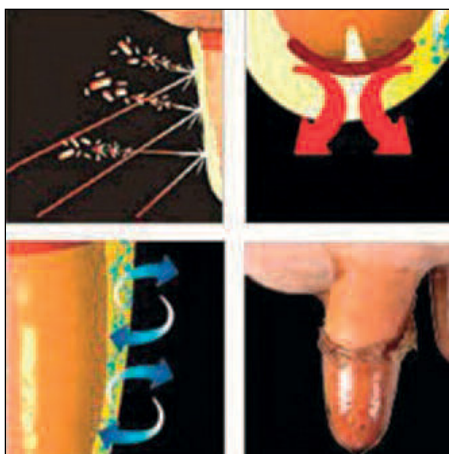
Automatikus vezérlésű oldalfüggönyök és vertikális ventillátorok teszik lehetővé, hogy az istállóban megfelelő komfortot tudjunk fenntartani. Ezen túl megépítésre került egy almos trágya tárolására alkalmas trágyatér, valamint egy ehhez kapcsolódó, hígtrágya tárolására alkalmas 12000 m³-es hígtrágya tároló medence. Kivitelezésre került egy új 2x20-as paralel állászerkezetű fejőház, Westfalia fejőberendezéssel. A fejőházzal egyben a szociális helyiség, irodákkal, öltözőkkel, konyhával is megépítésre került. A régi istállók is átalakításra kerültek. Egy részük a mélyalmos tartásrendszerből pihenőbokszos tartásrendszerűvé lett átalakítva. Más részükből szálas és abrak takarmány tároló épült. A beruházás részeként bővítve lett a silótér és a telepi utak is felújításra kerültek.

A nagy értékű beruházás meghozta a javulást a termelési eredményekben. Miután az állatok megszokták az új környezetet, megindult a tejhozam növekedése.

Gyakorlatilag 4-5 kg-ot emelkedett a fejési átlagunk nagyon rövid időn belül. Természetesen ennek a pozitív változásnak több együtthatója is volt. Az új környezet egy teljesen új munkaszervezést, teljesen új takarmányozási technológiát igényelt. Ezek együttes hatása eredményezte a jelentős termelésnövekedést. Jelen pillanatban 34,5 kg-os fejési átlagunk van napi kétszeri fejéssel. A beruházások előtt ez a mutatónk 30 kg alatt volt. Mivel a férőhely számunk megnövekedett, ezzel párhuzamosan az állományunk is bővült. Gyakorlatilag egy 600 körüli tehénlétszámról, most egy 850-es létszámú termelő állományal tudunk dolgozni.

MILYEN RÉGRE NYÚLIK VISSZA A KAPCSOLATOD AZ ECOLAB-BAL?

Mint céggel még az előző munkahelyemen találkoztam. Több fronton is, konkrétan a tőgyhigiénia, valamint a lábvégekezelés területén is dolgoztunk együtt. Én akkor meggyőződtem a termékek kiváló minőségéről és hatékonyságáról. Miután átkerültem a jelenlegi munkahelyemre, megkeresésükkor már tudtam, mire számíthatok, mit várhatok el egy esetleges együttműködés alkalmával. Ezek alapján kölcsönös bizalommal tudtunk együttműködni a későbbiekben.

MELY TERMÉKÜNKET HASZNÁLOD JELENLEG IS?

Itt Palotásan a tőgyegészségügyi helyzet jó, már évek óta stabilan 300 ezer alatt tudjuk tartani az állomány szomatikus sejtszámát. Ez jórészt a végrehajtott fejlesztéseknek és üzemeltetési technológiának köszönhető. A tőgygyulladások aránya nagyon csekély. Tőgykezelési technológiában drasztikus beavatkozásra nem volt szükségünk az utóbbi időben.

Víszont volt egy dolog, ami aggasztó volt a jövőre nézve, és ezen mindenképpen javítani szerettünk volna. Ez a probléma a tőgybimbó végek hyperkeratosisa volt. Ezt elég súlyosnak ítélt meg. Ennek apropóján vettük fel a kapcsolatot az ECOLAB-bal. Egy egy hónapos bemártási kísérlettel kellett bizonyítaniuk, hogy termékükkel tudnak javítani az akkor kialakult tőgyegészségügyi helyzeten. Választásunk az **Io-Shield** jódos utómártóra esett. Mivel a jód mellett magas glicerín tartalma van a terméknek, így bíztunk pozitív hatásában. Beállítottunk egy kísérleti csoportot. Elvégeztük az állapotfelmérést, mely a tőgybimbó végek 1-től 5-ig történő pontozásával zajlott. Majd elindult az egy hónapos bemártásos kísérlet. 30 nap elteltével elvégeztük újra az állapotfelmérést, szintén ezzel a pontrendszerrel, és egy nagyon kedvező eredmény ala-

kult ki. Sok esetben komoly javulást tapasztaltunk, több tehen esetében akár két pontos pozitív változást is észrevettünk.

Amely állatoknál már súlyos volt az állapot, ott pedig szinten tudtuk tartani az elváltozást. Összességében egy nagyon komoly javulást sikerült elérnünk, és ez győzt meg bennünket a további együttműködésre. Itt ki kell emelni, hogy az egy hónapos kísérlet alatt haladt előre a laktáció, tehát a tőgybimbó végek igénybevétele is nőtt, ennek ellenére pozitív eredményt regisztráltunk. Ha számokban szeretnénk kifejezni, hozzávetőleg 49%-os javulást értünk el. Ez az egy hónapos kísérlet arra is jó volt, hogy ár-érték arányban vizsgáljuk a terméket, össze tudtuk hasonlítani az addig használt szerekkel. Nem csak szakmailag, hanem gazdaságilag is meggyőződött bennünket a termék. Tehát 2014 tavaszától bizonyít továbbra is az **Io-Shield** a telepünkön. Továbbra is kölcsönös megalégedéssel dolgozunk együtt az ECOLAB termékével.

MENNYIRE VAGY MEGELÉGEDVE CÉGÜNKEL?

Én azt gondolom, hogy az **Animal-Hygiene Kft.** logisztikai háttere nagyon jó. Gyakorlatilag a kiszállítás a megrendelést követően 48 órán belül megtörténik. A termékismertetéssel, szakmai háttérrel is elégedettek vagyunk. Jelen pillanatban az **Io-Shield** jódos utómártót építettük be a technológiába, de előfordulhat az is, hogy ezt a későbbiekben akár bővíthetjük is.

*Mozsár-Molnár Bettina
területi képviselő-szaktanácsadó*

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**
Kiss Attila: +36 30 229 6794
Molnár Helén: +36 30 952 9678
Mozsár-Molnár Bettina: +36 30 334 2592

Ecolab-Hygiene Kft.
1139 Budapest,
Váci út 81-83.
Tel.: +36 1 886 1315
Fax: +36 1 886 1320

Io-Shield D

Tőgybimbó-védő és ápolófilm a káros tartási és környezeti körülmények elleni komplett védelemre

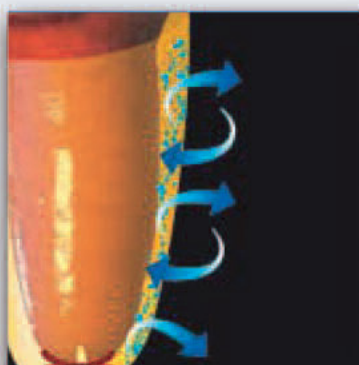
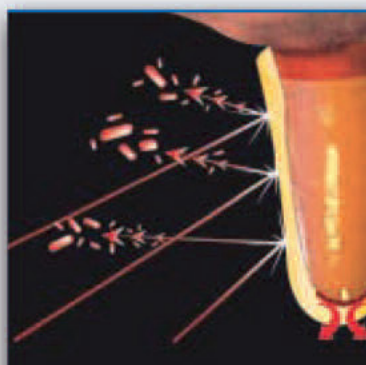
Tulajdonságok:

- kiválóan fertőtlenít
- jól látható, légzésaktív védőfilmet képez
- hosszantartó védelmet nyújt órákon át
- az ápolás hatására a tőgybimbó bőre sima lesz
- a termék használatra kész, egyszerűen kezelhető
- P3-oxyfoam D-vel könnyen eltávolítható
- extra tejminőséget biztosít
- a kritikus időszakokban különösen ajánlott: elletőben, tőgybeteg csoportoknál, illetve apasztáskor

Kiszerezés:

10 l
250 l
1000 l

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**
Kiss Attila: +36 30 229 6794
Molnár Helén: +36 30 952 9678
Mozsár-Molnár Bettina: +36 30 334 2592

Ecolab-Hygiene Kft.
 1139 Budapest,
 Váci út 81-83.
 Tel.: +36 1 886 1315
 Fax: +36 1 886 1320

**INNOVÁCIÓS DÍJNYERTES
TERMÉK AZ EUROTIEREN
2018**

**Képviselőnk
Magyarországon**

Raffai János • +36/30/20-77-883

www.fanon.hr

KENO^{TM} PURE PURE FOAMER

A TÖKÉLETES PÁROS

FEJÉS KÖNNYEBBEN – GYORSABBAN - TISZTÁBBAN

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT KERESSE KERESKEDŐ KOLLÉGÁINKAT:

Varga Adrienn	Vas, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Zala, Veszprém megye	+36 20 3477 040
Tóth Szabolcs	Somogy, Baranya, Tolna, Fejér megye	+36 20 2960 158
Szigeti Gergő	Pest, Nógrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok megye	+36 20 2987 400
Nagy Ádám	Bács-Kiskun, Csongrád, Békés megye	+36 20 5438 868
Suta Csaba	Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	+36 20 5412 295

Lehet, hogy
ARCRA NEM
ezt ajánlanánk...

...de a
TŐGYEGÉSZSÉGÜGYBEN
az **LSA®** bizonyosan
JÓ VÁLASZTÁS!

Az LSA® gyengéd a bőrrel,
de kíméletlen a tőgygyulladásért
felelős kórokozókkal.

Négy LSA® tartalmú formula
az Önök igényeire szabva.

FORGALMAZÓ:

Hypred Hungária Kft.
2040 Budaörs, Baross u. 165/3.
Tel: 20/218-1939, 20/501-5266
www.kersia-group.com

HATÉKONY • BŐRBARÁT • KÖRNYEZETBARÁT • FELHASZNÁLÓBARÁT

BOSMARK

A robotizált fejés szakértője
www.fejorobot.hu

SAC RDS

FUTURELINE MAX

BOSMARK KFT., 2051 Biatorbágy, Erdővári Ipartelep - Hrsz 060/4, Hungary
Tel.: +36 23 310 132, Fax: +36 23 310 122, Mobile: +36 30 986 93 55
E-mail: bosmark@bosmark.hu | www.bosmark.hu
www.fejorobot.hu

BOSMARK

VISSZAADJA AZ EGÉSZSÉGES TŐGYET

PLENIX® LC

- ◆ Magas gyógyulási arány, a mastitis recidivájának esélye csökken, és nem kell újra feleslegesen antibiotikumot használni.
- ◆ Hamar gyógyul a tőgy és gyorsan újra helyreáll a minőségi tejtermelés.
- ◆ Az átfogó és felelős mastitis kontroll program fontos része.

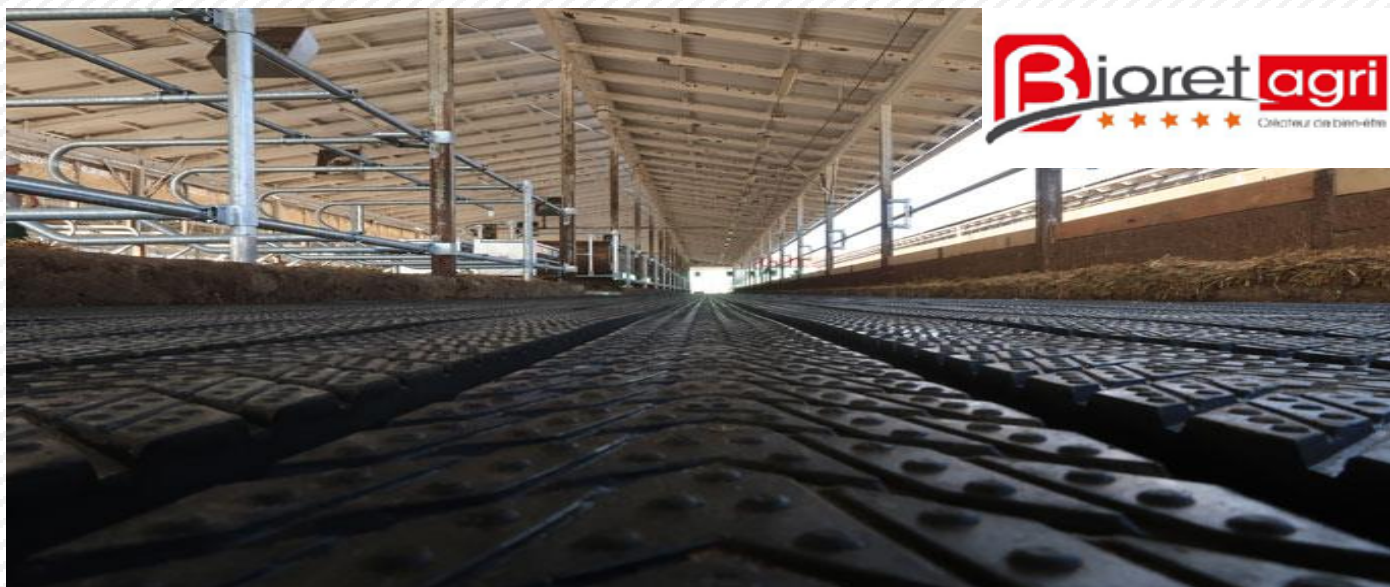
Ceva-Phylaxia Zrt.

1107 Budapest, Szállás u. 5. – Tel.: (+36-1) 262-9505

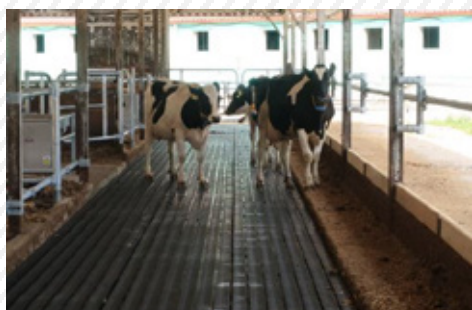
www.ceva.hu – ceva-phylaxia@ceva.com

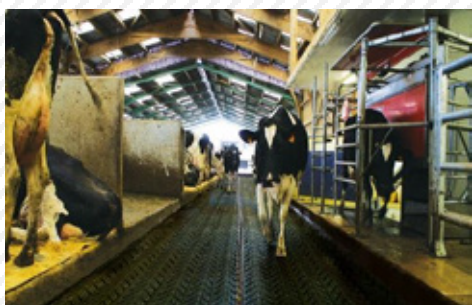

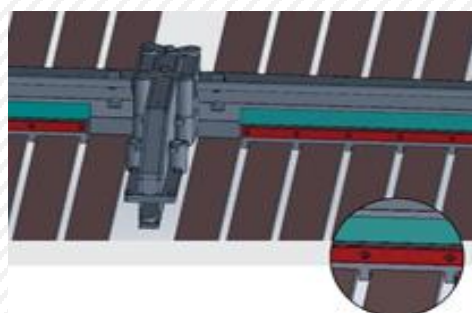
MAGELLAN FOLYOSÓ PADOZAT®

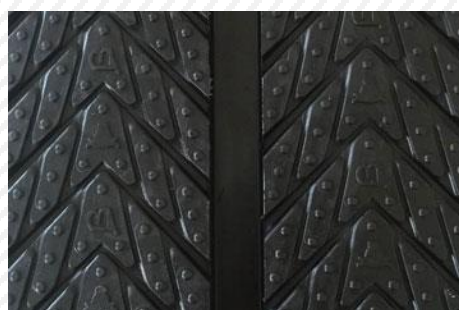
Kevesebb ammónia

Biztonságos mozgás

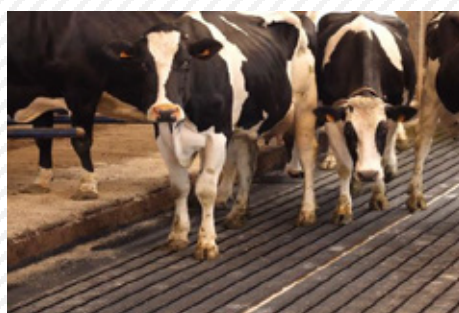
Aktív folyosó padozat

Csúszás mentes felület

Száraz körmök

Tisztább környezet

4002 Debrecen, Kádár dűlő 28/b.

Web: www.dairy-dav.hu

Tel/Fax: 52/310-931, 346-917

E-mail: info@dairy-dav.hu

BEMUTATJUK:

Sexcel

Sexed Genetics

Gyorsítsa meg a genetikai előrehaladást!™

Ez az, amire várt...

- **Áttörés a spermaszexálás technológiájában**
- **Megnövelt relatív vemhesülési ráta***
- **Listavezető bikáink szexált szaporítóanyaga is elérhető**

21. századi technológia alkalmazásával hozták létre az iparág legelismertebb szakértői a Sexcel™ szexálási eljárást, hogy ezáltal több, nagy genetikai értékű vehem legyen az Ön állományában.

Tel.: +36 79 564 094

www.abshungary.hu

*Az ABS Real World Data® adatai alapján

Drewitt Bt.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 200 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk:

Állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

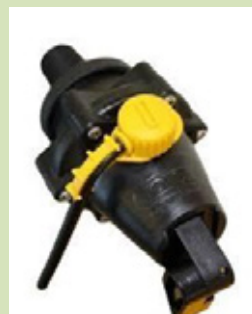
Megtérülése:

**Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet,
mint a betonmarás költsége.**

Új termék érkezett Magyarországra!!!

**Itatószelep, mely nagy
áteresztő képességű és el
van látva egy
fagymentesítő
szerkezettel, mely
csökkenti a szelep
elfagyásának esélyét.**

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051
Tel./Fax: +36-25-461-052
E-mail: dizseri@freemail.hu

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824
E-mail: gabor1002@gmail.com

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662
E-mail: lalesz32@gmail.com

www.Drewitt.hu

MINDENÜNK A BORJÚ

Schils Rosalac tejpótló-tápszerek

60 ÉVE A BORJAK SZOLGÁLATÁBAN

- ✓ Saját technológiával előállított savóporos zsírkoncentrátum
- ✓ Valódi tej zsírkotóinak méretéhez hasonló zsírgolyók
- ✓ Folyékony formában összekevert összetevők

- ✓ **EGYENLETES MINŐSÉG**
- ✓ **MAXIMÁLIS EMÉSZTHETŐSÉG**
- ✓ **CSOMÓMENTES OLDÓDÁS**
- ✓ **SZAKTANÁCSADÁS**

Rosalac

Rosalac RED
30% soványtejpor
Maximális
növekedési erély

Rosalac GOLD
Szójamentes
megoldás
Tökéletes
alternatíva

Rosalac BLUE
Kiváló ár-érték
arány
Biztonságos
használat

FONTOSNAK TARTJUK, hogy termékeink mellett SZAKTANÁCSADÁSSAL is segítsük partnereink munkáját. A helyszíni auditok során feltárjuk azokat a technológiai pontokat, amiken változtatva még hatékonyabbá tehető a borjúnevelés. *Apró változtatás a telepnek, nagy előrelépés lehet a borjúnak!*

A Schils tejpótló-tápszerekkel kapcsolatban forduljon hozzánk bizalommal:
Pro-Feed Kft.; Tel: +36 28 541 031; E-mail: info@profeed.hu; www.profeed.hu

www.schils.com

VIREFEED

ÉLEN A TAKARMÁNYOZÁSBAN IS - HAMAROSAN ELÉRHETŐ
A VIREFEED, A BÚZÁBÓL KÉSZÜLT TAKARMÁNYALAPANYAG

Cégünkkel kapcsolatban bővebb információért látogasson el honlapunkra, a www.viresol.hu oldalra, vagy lépjen velünk kapcsolatba az info@viresol.hu címen és kérje szakértő kollégáink segítségét, akik készséggel állnak rendelkezésre úgy az alkalmazott receptúrák optimalizálásában, mind használati számára a legmegfelelőbb takarmányadag összeállításában.

ÚJ KÉMIAI ANALITIKAI LABORATÓRIUM GÖDÖLLŐN!

Gyors berendezések, korszerű és innovatív technológia.

- **Fibertec 8000 automata rostmeghatározó berendezés.**
- **Soxtec 8000 automata zsírmeghatározó berendezés.**
- **RapidN exceed automata fehérjeanalizátor (Dumas módszer).**

A Takarmányanalitikai Laboratóriumban tehát már lehetőség van egyedi paraméterek kémiai vizsgálatának megrendelésére is:

- nyersfehérje,
- nyerszsír,
- nyersrost, NDF, ADF, ADL,
- keményítő,
- összcukor.

Fogadunk

- tömegtakarmányokat,
- abraktakarmányokat,
- melléktermékeket
(full fat, préselt és extrahált fehérjehordozók, fagyasztott áruk),
- TMR mintát (például csak nyersfehérje TMR-ből),
- **tejelő-, hízómarha-, borjú-, sertés-, baromfi- és nyúltápot!**

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.
Takarmányanalitikai Laboratóriuma,
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

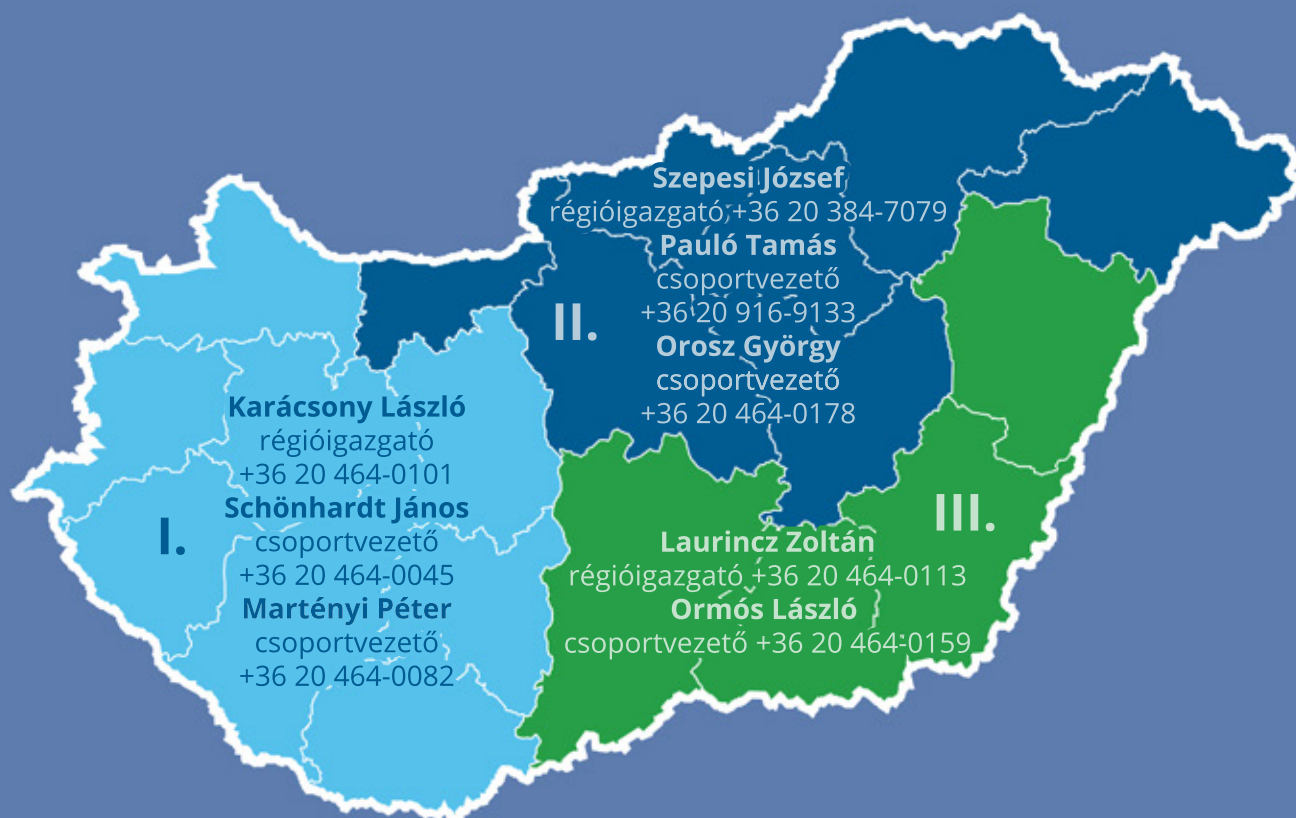

Laborvezető:
Podmaniczky Tímea

tel.: +36 20 219 95 12
taklab@atkft.hu

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • telefon: 06 28 515-540, fax: 06 28 515-550, mobil: +36 20 464-0059, e-mail: atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • mobil: +36 20 229-4965, e-mail: kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló részleg** • telefon: 06 28 515-546, e-mail: tejlabor@atkft.hu

- **Analitikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 464-0189

o **Mikrobiológiai Laboratórium** • mobil: +36 70 384-7938

- **Állategészségügyi Diagnosztikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 229-4965, +36 20 464-0147

Takarmányozási Igazgatóság • telefon: 06 28 515-555, mobil: +36 20 219-9512, e-mail: taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • telefon: 06 28 515-542, mobil: +36 20 464-0022, e-mail: enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936, e-mail: somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147, e-mail: monostori.attila@atkft.hu

